2026/537

11.3.2026

KOMMISSIONENS HENSTILLING (EU) 2026/537

af 10. marts 2026

om frigørelse af private investeringer i energieffektivitet

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I meddelelse af 17. september 2020 om »Styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 — Investering i en klimaneutral fremtid til gavn for borgerne« (»klimaplanen«) ([1]) foreslog Kommissionen at øge Unionens klimaambition ved at øge målet for drivhusgasemissioner til mindst 55 % under 1990-niveauerne senest i 2030. Forslaget opfyldte tilsagnet i Kommissionens meddelelse af 11. december 2019 om »Den europæiske grønne aftale« ([2]) om at fremlægge en omfattende plan om at flytte Unionens mål for 2030 til 55 % på en ansvarlig måde. Den konsekvensanalyse, der ledsager klimaplanen, viste, at det for at nå de øgede klimaambitioner er nødvendigt at øge forbedringerne af energieffektiviteten betydeligt fra 32,5 %.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet (»det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv«) ([3]) trådte i kraft den 10. oktober 2023 og indførte et bindende EU-mål om en reduktion på 11,7 % af primærenergiforbruget og slutforbruget af energi senest i 2030, hvorved ambitionsniveauet for 2030 blev hævet betydeligt, herunder hvad angår finansiering af energieffektivitet, og anvendelsen af princippet om »energieffektivitet først« blev intensiveret i forbindelse med politik-, planlægnings- og investeringsbeslutninger i overensstemmelse med de retlige bestemmelser deri.

(3) Handlingsplanen for energi til overkommelige priser ([4]), der blev vedtaget den 26. februar 2025 som led i aftalen om ren industri ([5]), omfatter centrale foranstaltninger til at reducere energiomkostningerne for husholdninger og virksomheder og bidrage til at opbygge en ægte energiunion, der sikrer konkurrenceevne, sikkerhed, dekarbonisering og en retfærdig omstilling. Handlingsplanen er baseret på fire søjler og otte centrale foranstaltninger, herunder en særlig indsats for at øge energieffektiviteten og opnå energibesparelser, idet der lægges vægt på energieffektivitetens rolle som en vigtig bidragyder til energi til overkommelige priser, dekarbonisering og industriel konkurrenceevne. For at fremme energieffektivitet vil Europa-Kommissionen støtte markedsaktører og finansielle institutioner i at fremme et indre marked for energieffektivitet.

([1]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »Styrkelse af Europas klimaambitioner for 2030 — Investering i en klimaneutral fremtid til gavn for borgerne«, (COM(2020) 562 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:52020DC0562.

([2]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »Den europæiske grønne aftale« (COM(2019) 640 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:52019DC0640.

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 af 13. september 2023 om energieffektivitet og om ændring af forordning (EU) 2023/955 (EUT L 231 af 20.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

([4]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »Handlingsplan for energi til overkommelige priser — Udnyttelse af energiunionens sande værdi for at sikre alle europæere effektiv og ren energi til overkommelige priser« (COM(2025) 79 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:52025DC0079.

([5]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »Aftalen om ren industri: En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne, (COM(2025) 85 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:52025DC0085.

(4) Kommissionens meddelelse af 14. oktober 2020 med titlen »En renoveringsbølge for Europa« ([6]) udpeger byggesektoren som afgørende for at nå energieffektivitetsmålene for 2030 og for at opnå klimaneutralitet senest i 2050. Dette skyldes betydningen af bygninger, som tegner sig for ca. 40 % af Unionens samlede energiforbrug og 36 % af dens drivhusgasemissioner.

(5) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1275 ([7]) om bygningers energimæssige ydeevne (»det omarbejdede bygningsdirektiv«) trådte i kraft den 28. maj 2024 og har til formål strukturelt at øge bygningers energimæssige ydeevne med fokus på at støtte renoveringen af bygninger med den dårligste energimæssige ydeevne, bekæmpe energifattigdom ved at prioritere sårbare husholdninger og opnå en fuldt dekarboniseret bygningsmasse senest i 2050.

(6) Meddelelsen om REPowerEU-planen fra maj 2022 ([8]), efterfulgt af køreplanen for at bringe importen af russisk energi til ophør ([9]) og forslaget til forordning om udfasning af importen af russisk gas og forbedring af overvågningen af potentiel energiafhængighed ([10]), udpeger energieffektivitet og bestræbelser på at spare energi som centrale søjler i EU's energisikkerhedsmål for i væsentlig grad at mindske afhængigheden af russiske fossile brændstoffer og fremskynde energiomstillingen.

(7) I rapporten »World Energy Investment 2025« fra Det Internationale Energiagentur (IEA) ([11]) understreges det, at målet om at fordoble tempoet for forbedringer af energieffektiviteten kræver større yderligere investeringer. Selv om investeringerne i energieffektivitet har været konstant stigende mellem 2015 og 2022, har IEA konstateret, at den politiske støtte og finansieringsstøtten er aftaget fra 2023 og fortsat er faldet i 2024. Navnlig er investeringerne i energieffektivitet og elektrificering i Den Europæiske Union faldet med 2 %, hovedsagelig som følge af en reduceret politisk støtte på nogle markeder og nedgangen i salget af varmepumper. Samlet set har IEA anført, at den nuværende årlige andel af investeringer i energieffektivitet og elektrificering skal tredobles for at fordoble tempoet for forbedringer af energieffektiviteten.

(8) Rapporten fra Mario Draghi »A Competitiveness Strategy for Europe« omtalte det massive behov for EU-finansiering, der er forbundet med at opfylde Unionens politiske mål, hvilket beløber sig til en årlig supplerende investering på mindst 750-800 mia. EUR, samt behovet for, at EU's offentlige finanser anvendes effektivt til at stimulere private investeringer. For at støtte mobiliseringen af private investeringer peges der i Draghirapporten på behovet for at fuldføre kapitalmarkedsunionen, øge banksektorens finansieringskapacitet, hvilket bl.a. indebærer at genoplive securitisering og vurdere den nuværende tilsynsmæssige regulering, samt at reformere EU-budgettet for at øge dets fokus og effektivitet og forbedre løftestangseffekten af private investeringer.

(9) Mobilisering af investeringer i energieffektivitet og tiltrækning af yderligere privat finansiering via målrettede politiske og finansielle foranstaltninger er afgørende for at hjælpe medlemsstaterne med at opfylde energieffektivitetsmålene for 2030, opnå klimaneutralitet senest i 2050 på en omkostningseffektiv måde, lette overgangen til et integreret energisystem, der leverer økonomisk overkommelig og ren energi til alle, samt reducere presset på energiefterspørgslen og dermed energipriserne, samtidig med at EU's økonomis konkurrenceevne og bæredygtighed styrkes og der bidrages til at mindske EU's afhængighed af energiimport.

([6]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »En renoveringsbølge for Europa — grønnere bygninger, flere arbejdspladser, bedre levevilkår«, (COM(2020) 662 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:52020DC0662.

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1275 af 24. april 2024 om bygningers energimæssige ydeevne (EUT L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([8]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »REPowerEU-planen«, (COM(2022) 230 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN&qid=1653033742483.

([9]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, »Køreplan for at bringe importen af russisk energi til ophør«, (COM(2025) 440 final), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0440&qid=1764634788650.

([10]) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om udfasning af importen af russisk naturgas, forbedring af overvågningen af potentiel energiafhængighed og ændring af forordning (EU) 2017/1938, (COM/2025/828 final, 2025/0180(COD)), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0828&qid=1750669110360.

([11]) IEA's rapport, »World Energy Investment 2025«, https://iea.blob.core.windows.net/assets/1c136349-1c31-4201-9ed7-1a7d532e4306/WorldEnergyInvestment2025.pdf.

(10) I det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 30 ((EU) 2023/1791) anerkendes behovet for at yde passende finansiel og teknisk støtte til energieffektivitetsforanstaltninger og udvikle målrettede politiske foranstaltninger, der gør det muligt at mobilisere private investeringer i energieffektivitet.

(11) Finansielle institutioner og aktører på energieffektivitetsmarkedet, såsom energitjenesteselskaber, energifællesskaber, energiforsyningsselskaber og distributionssystemoperatører, fjernvarme- og fjernkølingsnet, ejendomsselskaber samt udbydere af energieffektivitets- og nettonulteknologier, bør spille en central rolle i at mobilisere private investeringer i energieffektivitet ved at udnytte de økonomiske fordele ved forbedringer af energieffektiviteten i form af energibesparelser og dermed styrke forretningsgrundlaget for energieffektivitet.

(12) For at udnytte finansielle institutioners deltagelse og yderligere mobilisere private investeringer i energieffektivitet oprettede Kommissionen i 2024 den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet (»koalitionen«), som samlede EU's medlemsstater, finansielle institutioner og relevante interessenter som stiftende medlemmer for at identificere konkrete tiltag til at forbedre den private finansiering af energieffektivitet. Koalitionens mål er at skabe et gunstigt markedsmiljø for investeringer i energieffektivitet og at øge den private finansiering, der er nødvendig for at støtte opfyldelsen af EU's energi- og klimamål for 2030 og 2050.

(13) Den fælles rapport om »Finansiering af energieffektivitet i Europa — En vurdering af de offentlige udgifter til energieffektivitet og bygningers energimæssige ydeevne« ([12]) vurderer, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 30, stk. 17, i det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv ((EU) 2023/1791) og artikel 9, stk. 8, i det omarbejdede bygningsdirektiv ((EU) 2024/1275), den nuværende situation og effektiviteten af den offentlige finansieringsstøtte i Europa for at mobilisere yderligere private investeringer. I den fælles rapport bemærkes det, at de investeringer, der er nødvendige for at nå energieffektivitetsmålene for 2030, udgør 370 mia. EUR om året for perioden 2021-2030, og at det forventede investeringsgab for at nå energieffektivitetsmålene beløber sig til ca. 170 mia. EUR om året ([13]). EU's budgetmidler til energieffektivitet er steget med 62 % i den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 i forhold til perioden 2014-2020 og med 491 %, når der tages hensyn til bidraget fra NextGenerationEU, fra 26,5 til 156,6 mia. EUR. Langt størstedelen af denne stigning stammer fra genopretnings- og resiliensfaciliteten. I den fælles rapport konkluderes det, at EU's og medlemsstaternes offentlige budgetmidler til energieffektivitet er af afgørende betydning, selv om de kun udgør en begrænset andel, nemlig ca. 14,4 % af investeringsbehovene. I rapporten konkluderes det også, at den katalytiske virkning af offentlig finansiering bør udnyttes fuldt ud og yderligere ved at øge effektiviteten og virkningsgraden af den offentlige budgetstøtte med henblik på at opnå større energibesparelser og tiltrække yderligere privat kapital.

(14) I betragtning af den begrænsede tilgængelighed af offentlige ressourcer bør deres anvendelse målrettes for at styrke forretningsgrundlaget for energieffektivitet og dermed afhjælpe markedssvigt, der hæmmer mobiliseringen af private investeringer i energieffektivitet, samtidig med at der også fokuseres på at yde støtte til sårbare grupper for at imødegå høje startomkostninger. Desuden udgør den begrænsede standardisering af investeringer i energieffektivitet en væsentlig hindring for udviklingen af målrettede finansielle tilbud og finansielle instrumenter til energieffektivitet i stor skala, hvilket forhindrer tiltrækning af private kapitalinvestorer og markedsaktører. Det er derfor fortsat afgørende at støtte sammenlægning, projektudviklingsbistand og fælles metoder til at udvikle, samle og værdiansætte investeringer i energieffektivitet med henblik på yderligere at tiltrække privat kapital.

(15) Eftersom husholdninger, der er berørt af energifattigdom, mangler egne ressourcer og har begrænset adgang til kommercielle lån, står de over for hindringer for adgangen til finansiering af investeringer. Sådanne husholdninger har derfor brug for innovative offentlige finansielle instrumenter, der kombinerer forskellige former for finansiering, som kan give adgang til finansiering i form af lån med ingen eller lav rente og omkostningsfri resultatbaseret finansiering — såsom kontrakter om energimæssig ydeevne og finansiering via regning — der giver husholdningerne mulighed for at få adgang til forudgående finansieringsstøtte og tilbagebetale investeringen, efterhånden som de sparer på deres energiregning, sammen med andre innovative finansieringsformer. Energifællesskaber kan også spille en rolle i at samle private investeringer i energieffektivitetsløsninger på en måde, der er mere tilgængelig og økonomisk overkommelig for borgere, lokale myndigheder, SMV'er og sårbare husholdninger.

(16) Foranstaltninger til at sænke energiregningerne og mindske energifattigdom samt foranstaltninger til støtte for renovering af bygninger med den dårligste energimæssige ydeevne og til at imødekomme sårbare forbrugeres behov forventes at bidrage positivt til Kommissionens mål om at øge udbuddet af og adgangen til økonomisk overkommelige boliger.

([12]) Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om finansiering af energieffektivitet i Europa: En vurdering af de offentlige udgifter til energieffektivitet og bygningers energimæssige ydeevne (Report from the Commission to the European Parliament and the Council on Energy Efficiency financing in Europe: An assessment of public spending for energy efficiency and the energy performance of buildings — foreligger ikke på dansk) (COM(2026) 118).

([13]) IEA's rapport fra 2024 om energieffektivitet, https://iea.blob.core.windows.net/assets/f304f2ba-e9a2-4e6d-b529-fb67cd13f646/EnergyEfficiency2024.pdf og Bruegel, »How to finance the European Union's building decarbonisation plan«, kilde: PB 12 2024.pdf.

(17) Specifikt for byggesektoren er den konstaterede gennemsnitlige renoveringsprocent på tværs af EU's medlemsstater i øjeblikket for lav (dvs. under 1 %) til at sikre en rettidig dekarbonisering af bygningsmassen. Støtte til øgede renoveringsprocenter og indførelse af energieffektivitetsforanstaltninger i virksomheder, herunder gennem lovgivningsmæssige tiltag, vil stimulere private investorers og markedsaktørers deltagelse i udviklingen af et blomstrende marked for investeringer i energieffektivitet.

(18) Opskalering af private investeringer i energieffektivitet kræver anerkendelse af eksisterende forskelle mellem medlemsstaternes energieffektivitetsmarkeder, finansieringspraksis samt deres lovgivnings- og støtterammer. Efter at have konstateret, at forskellige udfordringer på nationalt og regionalt plan kræver forskellige politiske tilgange, suppleres den koalition, der er etableret på EU-plan, af dedikerede nationale knudepunkter i medlemsstaterne. Målet er, at hvert knudepunkt skal fokusere på en særlig markedsdrevet tilgang til at levere energieffektivitet. Koalitionens nationale knudepunkter bør fremme udbredelsen af finansieringsløsninger på nationalt plan ved at samle de rette interessenter, herunder offentlige myndigheder og finansielle institutioner, og ved at yde løbende teknisk støtte til medlemsstaternes myndigheder for at hjælpe dem med at udvikle finansieringsløsninger for energieffektivitet i overensstemmelse med deres politiske mål og ambitioner. Tilsvarende bør denne henstilling om at frigøre private investeringer i energieffektivitet tilpasses de specifikke nationale markeder og finansieringspraksisser.

(19) I foråret 2024 indkaldte Kommissionen et europæisk borgerpanel om energieffektivitet, der samlede 150 europæiske borgere for at drøfte de udfordringer og fordele ved energieffektivitet, der er mest relevante for dem. Som et resultat af deres drøftelser fremlagde borgerne en liste over konkrete anbefalinger, der skal indgå i Kommissionens kommende initiativer, og fremhævede den centrale rolle, som støtte til finansiering af energieffektivitet spiller, i deres anbefalinger ([14]).

(20) I henhold til artikel 30, stk. 10, i det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv ((EU) 2023/1791) skal Kommissionen yde vejledning til medlemsstaterne og markedsaktørerne om, hvordan private investeringer i energieffektivitet kan frigøres. Vejledningen skal hjælpe medlemsstaterne og markedsaktørerne med at udvikle og gennemføre deres investeringer i energieffektivitet, herunder inden og uden for de forskellige EU-programmer, og indeholde forslag til passende finansielle mekanismer og innovative finansieringsløsninger med en kombination af tilskud, finansielle instrumenter og projektudviklingsbistand med henblik på at opskalere eksisterende initiativer og anvende EU-programmer som en katalysator til at mobilisere og udløse privat finansiering.

(21) Denne henstilling ledsages af et detaljeret bilag med eksempler på specifikke tiltag, foranstaltninger og retningslinjer vedrørende gennemførelse via oprettelse af finansieringsordninger, der kan frigøre private investeringer i energieffektivitet —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

Medlemsstaterne og markedsaktørerne bør:

1. **Etablere en langsigtet ramme for offentlig finansieringsstøtte til energieffektivitet**, hvor der især lægges vægt på specialiserede finansieringsfaciliteter af revolverende karakter og offentlige garantier for at øge adgangen til finansiering og mindske risikoen ved investeringer. Denne støtteramme bør udgøre rygraden for udviklingen af udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet og private finansieringsordninger og være baseret på en forudsigelig lovgivningsramme for energieffektivitet, der sikrer en langsigtet politisk synlighed og styrker investorernes tillid. Rammen bør også udnytte lovgivningsmæssige og skattemæssige incitamenter til at stimulere forbedringer og investeringer i energieffektivitet

2. **Oprette eller styrke den nationale energisparefond eller tilsvarende faciliteter** på nationalt eller regionalt plan som det særlige instrument til at lette adgangen til offentlige finansieringsstøtteordninger for energieffektivitet ved at samle forskellige finansieringsstrømme og finansieringsværktøjer i én organisatorisk struktur. En sådan facilitet bør strømline adgangen til finansiering, samle en robust strøm af investeringer i energieffektivitet og muliggøre kombinationen af flere strømme af offentlig finansiering og privat finansiering i én samlet indsats. En sådan facilitet kan bl.a. anvende målrettede finansieringsprogrammer, offentlige garantier, finansielle instrumenter, teknisk bistand, kreditsammensætning til securitiseringsformål samt fortabelses- og factoringordninger og bidrage til at forenkle processer, regler og metoder vedrørende energieffektivitet samt forbedre synligheden af og bevidstheden om både finansielle støtteordninger og finansielle incitamenter til energieffektivitet. Endvidere bør medlemsstaterne:

   — vurdere status for finansieringsordninger for energieffektivitet i deres land

   — fastlægge kapitaliseringen af den nationale energisparefond, der oprettes eller styrkes

([14]) Endelige anbefalinger, EU-borgerpanel om energieffektivitet, https://citizens.ec.europa.eu/document/download/52a3608d-662c-4b0e-b463-684a9dbef302_da?filename=Final%20recommendations%20European%20Citizens%60%20Panel%20on%20Energy%20Efficiency.pdf.

3. **Opskalere langsigtede finansielle instrumenter og blandede finansieringsløsninger.** Medlemsstaterne bør revidere den eksisterende nationale finansieringsramme med henblik på at etablere og gøre brug af blandede finansieringsløsninger, der kombinerer forskellige typer tilskud — tilskud til rente- og garantigebyrer, kapitalrabatter, tilskud til teknisk bistand — med lån med lav eller ingen rente og offentlige garantier, som kan støtte udviklingen af private finansieringstilbud, finansielle produkter og innovative finansieringsinstrumenter. Endvidere bør medlemsstaterne:

   — regulere den kombinerede tilskudsstøtte for at mindske risici og hindringer for adgang til finansiering

   — udnytte de revolverende fondes karakter af finansielle instrumenter til energieffektivitet med en kombineret tilskudskomponent

   — støtte udviklingen af specifikke finansielle instrumenter til energieffektivitet

   — maksimere anvendelsen af EU-budgetmidler og -programmer til at udrulle finansielle instrumenter i stor skala

4. **Udrulle faciliteter til projektudviklingsbistand og støtte udviklingen af »aggregatorer« inden for energieffektivitetsprojekter**. Dette omfatter one-stop-shopper, der bistår borgere og virksomheder med at udvikle og samle investeringsprojekter i energieffektivitet, super-ESCO'er (energitjenesteselskaber), energifællesskaber, faciliteter til projektudviklingsbistand og andre projektudviklere. Aggregatorerne bør støttes for at nå en kritisk størrelse med det formål at etablere en robust investeringsstrøm, som kan bankfinansieres. Medlemsstaterne opfordres til at gøre brug af EU-støtte, f.eks. gennem den europæiske facilitet for bistand på lokalt plan på energiområdet (ELENA), for at etablere nationale eller regionale faciliteter til teknisk bistand og projektudviklingsbistand

5. **Deltage proaktivt i den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet for at fremme et tættere og mere effektivt samarbejde med finansielle institutioner**. Dette omfatter udvikling af dets nationale knudepunkter og fastlæggelse af deres mandater og arbejdsprogrammer. Endvidere bør medlemsstaterne:

   — etablere partnerskaber for at hjælpe forretningsbanker med bedre at udnytte de finansielle afledte fordele ved investeringer i energieffektivitet

   — støtte og opfordre finansielle institutioner til at tilbyde kundevenlige finansieringsmuligheder for energieffektivitet

6. **Gøre bedst mulig brug af skattemæssige incitamenter til at mobilisere private investeringer i energieffektivitet**. En central prioritet bør være at fjerne finanspolitiske foranstaltninger og subsidier, der modvirker investeringer i forbedringer af energieffektiviteten, såsom dem, der fastholder teknologier baseret på fossile brændstoffer og energiineffektive teknologier, og undgå finanspolitiske foranstaltninger, der med højere afgifter rammer de økonomiske sidegevinster ved forbedringer af energieffektiviteten. Desuden bør medlemsstaterne indføre positive finanspolitiske incitamenter og skattemæssige foranstaltninger for at mobilisere investeringer i energieffektivitet

7. **Fremme udviklingen og udbredelsen af udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet og privat finansiering via kreditaftaler**. Dette omfatter realkreditlån til energieffektivitet og renoveringslån, herunder anvendelse af offentlige garantier, andre risikobegrænsende foranstaltninger, skatteincitamenter, styrkelse af detailbanksektorens rolle og værdiansættelse af energibesparelser i vurderinger af kreditværdighed. I overensstemmelse med det omarbejdede energieffektivitetsdirektiv ((EU) 2023/1791) skal det sikres, at finansielle institutioner tilbyder udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet bredt og uden forskelsbehandling — hvilket betyder, at de fremmes i forhold til traditionelle finansielle produkter, når dette er i potentielle kunders bedste interesse — og at de er synlige og tilgængelige for forbrugerne, herunder via støtte fra tredjepartsaktører og offentlige myndigheder. Endvidere bør medlemsstaterne:

   — give ejerforeninger mulighed for i fællesskab at optage lån til finansiering af investeringer i energieffektivitet

   — yde teknisk bistand og rådgivning til finansieringsinstitutioner med henblik på at opbygge den nødvendige kapacitet til, at lånemedarbejdere kan markedsføre udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet

   Markedsaktørerne bør:

   — udvikle og markedsføre udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet

   — tilbyde kundevenlige finansierings- og udlånsløsninger for energieffektivitet i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivets artikel 30

8. **Udarbejde de nødvendige lovgivningsmæssige rammer og støtte udviklingen af innovative finansieringsordninger.** Ordninger såsom skattefinansiering og finansiering via regning bør udvikles ved at gøre det muligt for relevante offentlige myndigheder at anvende skatter og andre afgifter som gældstilbagebetalingsmidler, ved at inddrage energiforsyningsselskaber og distributører i finansieringen af energieffektivitetsforanstaltninger og ved at tillade gældstilbagebetaling via energiregninger. Og ved at gøre det muligt, at gælden kan knyttes til en ejendom og overføres sammen med ejerskabet af ejendommen. Medlemsstaterne bør navnlig:

   — vurdere, om de nationale rammer giver mulighed for udvikling af finansieringsordninger over skatten og via regning

   — fastlægge energiforsyningsselskabers ret til at yde finansiering til energieffektivitet

   — etablere procedurer for at sikre tilbagebetalinger via ejendomsrelaterede skatter og overførsel af gæld sammen med ejerskabet

   — sikre tilstrækkelig likviditet i gennemførelsesenheder (f.eks. forsyningsselskaber, ESCO'er), og/eller oprette nationale eller lokale garanti- og støttefonde for at opnå stordriftsfordele

   Markedsaktørerne bør:

   — udvikle og markedsføre finansieringsordninger via regning til energieffektivitet ved at fremme samarbejdet mellem energiforsyningsselskaber og energitjenesteselskaber

9. **Fjerne hindringer og opskalere finansiering af energieffektivitet via serviceaftaler og fremme markedet for energitjenester**. Nogle eksempler herpå er støtte til energieffektiviseringsforbedringer via driftsudgifter, fjernelse af administrative flaskehalse og barrierer for ESCO'ers markedsudvikling, udnyttelse af resultatbaserede instrumenter såsom kontrakter om energimæssig ydeevne og andre innovative energitjenesteløsninger. Medlemsstaterne og markedsaktørerne bør:

   — bruge offentlig budgetstøtte fra EU og nationalt niveau til at udvikle ESCO-markedet ved at lette finansieringen for ESCO'er og special purpose vehicles til energieffektivitet

   — fremme ESCO'ers rolle og nye kontraktformers rolle, såsom energieffektivitet som en tjeneste og kontrakter om energimæssig ydeevne, som en søjle i den nationale politik for energieffektivitet

   — fremme ajourføringen af lovgivningsmæssige rammer og offentlige udbud, så de udtrykkeligt anerkender og fremmer ESCO'ers finansiering og kontrakter om energimæssig ydeevne

   — støtte udrulningen af avanceret målerinfrastruktur, der automatisk kan overvåge energistrømme og -besparelser

   Markedsaktørerne bør:

   — udnytte offentlig støtte og det indre EU-marked til at fremme et dynamisk marked for energieffektivitet som en tjeneste, herunder på tværs af EU's indre grænser

   — udvikle partnerskaber mellem teknologileverandører, energidistributører, energitjenesteselskaber og finansielle institutioner

10. **Anvende offentlige garantier og andre risikobegrænsende værktøjer, der kan øge adgangen til privat finansiering til energieffektivitet.** Disse er afgørende for at forbedre forretningsgrundlaget for energieffektivitet ved at reducere den samlede investeringsrisiko, ved at yde støtte til kreditforbedring for at øge adgangen til finansiering for specifikke markeder og befolkningssegmenter og ved at understøtte mere konkurrencedygtige rentesatser. Desuden bør medlemsstaterne identificere de landespecifikke risici og vanskeligheder, som markedsdeltagerne står overfor i forbindelse med deres adgang til finansiering

11. **Fremme refinansieringsmuligheder og udviklingen af et sekundært marked for energieffektivitet** sammen med private finansielle institutioner. Sådanne faciliteter kan støtte fortabelses- og factoringordninger for ESCO'ers kontrakter om energimæssig ydeevne, samle tilgodehavender vedrørende energieffektivitet fra forskellige långivere med henblik på securitisering og lette oprettelsen af super-ESCO'er eller lignende strukturer, der fungerer som mellemled mellem ESCO'er og institutionelle investorer. Medlemsstaterne og markedsaktørerne bør desuden:

   — fremme udviklingen af markedet for grønne obligationer i deres nationale kontekst

— etablere og styrke en målrettet dialog med finansielle institutioner om udviklingen af et sekundært marked for energieffektivitet

— støtte etableringen af målrettede refinansieringsfaciliteter for energieffektivitet

12. **Forbedre dataindsamlingen om energieffektivitet** Dette omfatter data om finansielle resultater af investeringer i energieffektivitet og data til støtte for overvågnings- og verifikationsforanstaltninger vedrørende energibesparelser. Medlemsstaterne og markedsaktørerne bør støtte udviklingen, harmoniseringen, standardiseringen og forenklingen af projektvurderingsmetoder, herunder værdiansættelsen af ikkeenergimæssige fordele samt overvågnings- og verifikationsforanstaltningerne vedrørende energibesparelser, hvilket er afgørende for at øge investorernes tillid og sikkerhed, og sikre den monetære værdi af energibesparelser som en omsættelig vare.

Ved gennemførelsen af denne henstilling bør medlemsstaterne og markedsaktørerne tage behørigt hensyn til bilaget til denne henstilling, som indeholder detaljerede retningslinjer for specifikke politiske og finansielle foranstaltninger til mobilisering af private investeringer i energieffektivitet, herunder specifikke anbefalede tiltag, begrundede baggrunde og eksempler på vellykkede anvendelser.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. marts 2026.

På Kommissionens vegne
Dan JØRGENSEN
Medlem af Kommissionen

BILAG

1. **INDLEDNING**

Dette bilag til Kommissionens henstilling om at frigøre private investeringer i energieffektivitet (»henstillingen«) indeholder nærmere oplysninger om specifikke politiske og finansielle foranstaltninger til mobilisering af private investeringer i energieffektivitet. Bilaget identificerer de vigtigste trin og giver eksempler på vellykkede tilfælde med det formål at støtte medlemsstaterne i etableringen af konkrete tiltag og finansieringsordninger.

Disse foranstaltninger er struktureret i to afsnit i overensstemmelse med de to indbyrdes forbundne drivkræfter for at frigøre private investeringer:

1) aktivering og samling af efterspørgslen efter investeringer i energieffektivitet

2) forbedring af udbuddet af finansieringstilbud til energieffektivitet og nedbringelse af risikoen ved investeringer og refinansiering.

Det første afsnit vedrører henstilling 2-6 i hovedteksten, mens det andet afsnit vedrører henstilling 7-12. Den **første henstilling** om at etablere en langsigtet ramme for offentlig finansieringsstøtte til energieffektivitet er en forudsætning for udviklingen af yderligere foranstaltninger, der kan mobilisere private investeringer og generelt styrke business casen for energieffektivitet.

I betragtning af de eksisterende lovgivningsmæssige og forvaltningsmæssige forskelle mellem medlemsstaterne samt deres forskellige finansieringsmetoder vedrørende energieffektivitet og udviklingen af private finansieringstilbud til energieffektivitet, skal henstillingerne i dette bilag tilpasses den specifikke nationale og regionale ramme for energieffektivitet og forvaltning i hver medlemsstat.

Med henblik på at udarbejde henstillingen og som led i den tilhørende fælles rapport om finansiering af energieffektivitet i Europa — en evaluering af de offentlige udgifter til energieffektivitet — identificerede og vurderede Kommissionen med støtte fra de nationale myndigheder mere end 400 offentlige finansieringsordninger til støtte for investeringer i energieffektivitet i de 27 EU-medlemsstater, herunder ordninger, der medfinansieres af EU ([1]). Ifølge den fælles rapport anvender medlemsstaterne overvejende ordninger med finansieringsformer, der ikke skal tilbagebetales, til at støtte energieffektivitet. Alternative løsninger med fokus på tilbagebetalingspligtige former for finansieringsordninger, der bedre kan tiltrække private investeringer, er mindre udbredte. I den fælles rapport bemærkes det, at de årlige investeringer, der er nødvendige for at nå energieffektivitetsmålene for 2030, udgør 370 mia. EUR om året for perioden 2021-2030, og at det forventede investeringsgab for at nå energieffektivitetsmålene beløber sig til ca. 170 mia. EUR om året. Dette skal ses i sammenhæng med, at EU's budgetmidler til energieffektivitet er steget med 491 % i den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 i forhold til perioden 2014-2020, dvs. fra 26,5 til 156,6 mia. EUR, hvor langt størstedelen af denne stigning kommer fra genopretnings- og resiliensfaciliteten. I rapporten konkluderes det, at EU's og medlemsstaternes offentlige budgetmidler til energieffektivitet er fundamentale, men kun kan dække en begrænset andel (14,4 %) af investeringsunderskuddet. Derfor bør den katalytiske virkning af offentlig finansiering udnyttes fuldt ud ved at øge dens effektivitet og virkningsgrad for at opnå større energibesparelser og tiltrække yderligere privat kapital.

2. **AKTIVERING OG SAMLING AF EFTERSPØRGSLEN EFTER INVESTERINGER I ENERGIEFFEKTIVITET**

Aktivering og samling af investeringsefterspørgslen er det vigtigste springbræt til at mobilisere privat finansiering til investeringer i energieffektivitet. Der er derfor behov for at udvikle robuste investeringsstrømme og stimulere efterspørgslen efter energieffektivitet for at øge sådanne instrumenters tiltrækningskraft for private investorer. EU's medlemsstater har en central rolle at spille i forhold til at aktivere og samle efterspørgslen efter investeringer i energieffektivitet. Nedenstående kapitel vedrører henstilling 2-6 i hovedteksten.

2.1. **Henstilling 2: Opret eller styrk den nationale energisparefond eller tilsvarende faciliteter**

Det er afgørende at samle forskellige finansieringsstrømme samt teknisk og finansiel bistand i en national energisparefond eller en tilsvarende facilitet, såsom nationale erhvervsfremmende banker, for at støtte gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger og opfylde medlemsstaternes bidrag til EU's energieffektivitetsmål for 2030. En sådan fond kan bidrage til at styrke den nationale koordinering og centraliserede finansieringsstøtte, samle ekspertise om finansiering af energieffektivitet samt lette sammenblandingen af forskellige finansieringsordninger og kilder til offentlig finansiel støtte og bedre samle investeringsstrømme ved at tilpasse reglerne om støtteberettigelse, overvågning og verifikation.

([1]) Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om finansiering af energieffektivitet i Europa: En vurdering af de offentlige udgifter til energieffektivitet og bygningers energimæssige ydeevne (Report from the Commission to the European Parliament and the Council on Energy Efficiency financing in Europe: An assessment of public spending for energy efficiency and the energy performance of buildings — foreligger ikke på dansk) (COM(2026) 118).

Den nationale energisparefonds rolle i at bidrage til EU's energieffektivitetsmål er fastlagt i det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 30 ([2]). Energieffektivitetsdirektivets artikel 30 giver også mulighed for at opfylde nogle af energieffektivitetskravene gennem et finansielt bidrag til den nationale energisparefond ([3]).

I 2024 havde 16 ud af 27 medlemsstater en national energisparefond eller en lignende enhed ([4]) på plads. Disse nationale finansieringsfaciliteter varierer imidlertid meget med hensyn til finansieringsvolumen og typen af støtte, der ydes, og mange synes at være hvilende eller underudnyttede.

Oprettelse eller relancering af en national energisparefond eller lignende er et vigtigt skridt mod at forbedre den nationale finansieringsramme og frigøre private investeringer i energieffektivitet. En sådan dedikeret enhed kan styrke koordineringen og samlingen af finansieringsinstrumenter og -mekanismer ved at samle offentlige ressourcer og anvende blandede finansieringsløsninger, hvor kombinationen af tilskud og lån udnyttes til specifikke investeringer. Desuden kan en sådan fond ved at samle teknisk og finansiel ekspertise yde teknisk bistand til storstilede energieffektivitetsprojekter og afprøve innovative finansieringsløsninger for energieffektivitet.

En vigtig hindring for at anvende blandet finansiering til energieffektivitet er den manglende koordinering mellem tilskudsprogrammer og finansielle instrumenter såsom gunstige lån, offentlige garantier eller andre risikobegrænsende løsninger. Tilskud fortrænger ofte andre finansielle instrumenter, især når grænsen mellem støttemekanismer, der ikke skal tilbagebetales, og dem, der skal tilbagebetales, ikke er klart afgrænset. Ved at samle ressourcer og ekspertise i én, ny eller allerede eksisterende, enhed på nationalt plan kan der opnås en bedre koordinering mellem forskellige finansieringsstrømme, herunder ved at tilpasse regler og procedurer for vurdering af foranstaltningernes støtteberettigelse, for overvågning og for verifikation af de opnåede energibesparelser. I mange tilfælde kan forbedring og forenkling af de nationale støtterammer for investeringer i energieffektivitet reducere transaktionsomkostningerne, øge gennemsigtigheden og skabe langsigtet synlighed for industriens interessenter og finansielle institutioner på det nationale marked for energieffektivitet, hvilket gør business casen for energieffektivitet mere attraktiv.

Desuden kan en samling af ekspertise inden for finansiering af energieffektivitet i en national energisparefond øge koordineringen af dataindsamlingen om investeringer i energieffektivitet og samarbejdet med private finansielle institutioner. Den kan også give målrettet feedback til nationale og europæiske beslutningstagere om at øge investeringerne i energieffektivitet. Den nationale energisparefond kan koordinere og indsamle oplysninger, hvilket går hånd i hånd med at fremme partnerskaber på nationalt plan mellem offentlige myndigheder, finansielle institutioner og energieffektivitetsindustrien for bedre at koordinere offentlige incitamenter og støtteordninger med private finansieringsløsninger. Sådanne partnerskaber kan også finde sted i forbindelse med de nationale knudepunkter, der er oprettet inden for rammerne af den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet ([5]).

På denne baggrund er de vigtigste tiltag til at støtte samlingen af finansieringsstrømme og finansieringsekspertise inden for energieffektivitet følgende:

— **Vurdér status for finansieringsordninger for energieffektivitet** i landet for at fastslå, om øget samling af finansieringsressourcer og koordinering af offentlig finansieringsstøtte kan nedbringe transaktionsomkostningerne og samtidig øge tiltrækningskraften og synligheden for investeringer i energieffektivitetens for private investorer

([2]) En national energisparefond, som fastsat i det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 30, stk. 12, defineres som den enhed, der støtter den nationale gennemførelse af energieffektivitetsforanstaltninger og bidrager til opfyldelsen af det nationale bidrag til EU's energieffektivitetsmål for 2030.

([3]) Yderligere oplysninger om, hvordan medlemsstaterne kan gøre brug af muligheden for finansielle bidrag, findes i Kommissionens henstilling af 12. december 2023 om gennemførelse af artikel 30 om nationale energisparefonde, finansiering og teknisk støtte i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet (omarbejdning af energieffektivitetsdirektivet) (EUT C, C/2023/1553, 19.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1553/oj), (C/2023/1553), som indeholder yderligere oplysninger om de politiske muligheder for at oprette nationale energisparefonde og om mulighederne for et finansielt bidrag til den nationale energisparefond med henblik på at opfylde en del af energieffektivitetsforpligtelserne.

([4]) De 16 medlemsstater, der har oprettet en national energisparefond eller lignende enhed, er Bulgarien, Tjekkiet, Tyskland, Spanien, Kroatien, Italien, Irland, Cypern, Letland, Litauen, Malta, Nederlandene, Portugal, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.

([5]) Den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet er et initiativ iværksat af Kommissionen, der samler EU-lande, finansielle institutioner og relevante interessenter med henblik på at formulere konkrete tiltag til at forbedre den private finansiering af energieffektivitet. For yderligere oplysninger: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/financing/european-energy-efficiency-financing-coalition_da.

— **Opret en national energisparefond eller lignende enhed, eller styrk den eksisterende**. Fonden bør have et klart mandat til at mobilisere finansiering af energieffektivitet på tværs af forskellige sektorer, herunder til renovering af den eksisterende boligmasse og omdannelse af bygninger til energieffektive boligprojekter. Dette kan opnås ved at oprette en særlig struktur med et specifikt mandat til at mobilisere investeringer i energieffektivitet inden for eller uden for eksisterende organer, der fremmer kapitalinvesteringer, til forvaltning af EU's og nationale offentlige finansieringsstøtte til energieffektivitet. Medlemsstaterne bør sikre, at strukturen er bemandet med den nødvendige ekspertise til effektivt at opfylde sit mandat

— **Fastlæg kapitaliseringen af den nationale energisparefond** og betro den med de langsigtede nationale energieffektivitetsprogrammer, udvikling af blandede finansieringsløsninger og ydelse af teknisk bistand til finansiering af energieffektivitet. Fonden kan kapitaliseres på forskellige måder, herunder gennem offentlige budgetter og EU's/nationale offentlige støtteprogrammer, tilgodehavender fra sine langsigtede finansielle instrumenter til energieffektivitet, indtægter fra auktioner over energispareattester under nationale ordninger for energispareforpligtelser, emissionskvoter under EU's emissionshandelssystem, handel med hvide attester eller ved at mobilisere privat finansiering på kapitalmarkederne, f.eks. ved at overføre energisparetilgodehavender til institutionelle investorer, der er aktive på det sekundære marked

— **Styrk den nationale energisparefonds eller lignende enheds rolle** i at yde teknisk bistand til store investeringsprojekter, indsamle oplysninger, vurdere udviklingen på markedet for energieffektivitet og investeringer og yde ekspertrådgivning om finansielle instrumenter, innovative finansieringsløsninger og politik, herunder gennem de nationale knudepunkter i den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet.

Vellykkede eksempler på nationale energisparefonde omfatter ALTUM ([6]) i Letland, som samler støtte til energieffektivitet og ekspertise inden for en eksisterende national facilitet, og den spanske nationale energisparefond ([7]), som er oprettet for at opfylde nationale energispareforpligtelser og samtidig udvide deres aktiviteter.

2.2. **Henstilling 3: Opskaler langsigtede finansielle instrumenter og blandede finansieringsløsninger**

Som led i rapporten om finansiering af energieffektivitet i Europa undersøgte Kommissionen niveauet for finansiering af energieffektivitet i EU-27-medlemsstaterne og vurderede eksisterende finansieringsordninger for energieffektivitet, både EU-finansierede og nationalt finansierede. Ud af de 426 finansieringsordninger for energieffektivitet, der blev identificeret i EU-27-medlemsstaterne i perioden 2014-2024, blev der i kun 25 % anvendt finansielle instrumenter, herunder blandet finansieringsstøtte, der kombinerer tilskud og lån i én samlet indsats. De resterende 75 % var ordninger uden tilbagebetaling såsom tilskud og skattefradrag. Kun i en håndfuld medlemsstater udgjorde finansielle instrumenter og blandede finansieringsløsninger mere end 30 % af den offentlige finansieringsstøtte til energieffektivitet.

Selv om tilskudsbaserede ordninger, skattefradrag og andre former for subsidier uden tilbagebetaling ikke nødvendigvis forhindrer mobilisering af private investeringer, har de ofte lavere løftestangseffekter og en højere tilskudsintensitet sammenlignet med finansielle instrumenter og blandede finansieringsløsninger. Dette kan føre til, at privat kapital fortrænges fra finansiering af energieffektivitet. Desuden kan tilskuds- og støtteprogrammer, der i høj grad er afhængige af medlemsstaternes finanspolitiske kapacitet og bidrag fra EU-budgettet, resultere i en »stop-and-go«-tilgang, der hindrer udviklingen af et blomstrende marked for energieffektivitet. Derudover fungerer tilskudsbaserede programmer og skattefradrag, sammenlignet med finansielle instrumenter og blandede finansieringsløsninger, ikke som løftestang for kapitalmarkederne og private investorers deltagelse, men er ofte udelukkende afhængige af privat medfinansiering fra

([6]) ALTUM, en lettisk statsejet virksomhed, giver virksomheder og husholdninger adgang til finansielle ressourcer gennem lån, garantier og investeringer i venturekapitalfonde. Finansieringen af gennemførelsen af statsstøtteprogrammer omfatter både EU-midler og national offentlig finansiering samt finansiering, som ALTUM har rejst fra internationale institutioner og kapitalmarkeder. ALTUM spiller en afgørende rolle med hensyn til at støtte investeringer i energieffektivitet, da den samler finansieringsstøtte til privatpersoner og virksomheder, der vedrører både energieffektivitet i bygninger og i industrien, med en kombineret støtte bestående af tilskudsprogrammer, gunstige lån, offentlige garantier og teknisk bistand. For yderligere oplysninger: https://www.altum.lv/en/.

([7]) Den spanske nationale energisparefond (FNEE) finansierer nationale energieffektivitetsinitiativer i overensstemmelse med energieffektivitetsdirektivets artikel 30. FNEE blev oprettet i 2014 og forvaltes af Institut for Energidiversificering og -besparelse på vegne af Ministeriet for Økologisk Omstilling og Demografisk Udfordring. FNEE tilbyder økonomisk og finansiel støtte, teknisk bistand, uddannelse og information med det formål at øge energieffektiviteten i forskellige sektorer og deres bidrag til det nationale energisparemål i henhold til energieffektivitetsdirektivets artikel 8. FNEE er en del af det spanske nationale system for energispareforpligtelser, hvor forpligtede parter (gas- og elmarkedsføringsvirksomheder, engrosoperatører af olieprodukter og engrosoperatører af flydende gas) tildeles årlige nationale energispareforpligtelser. For at opfylde disse forpligtelser skal de forpligtede parter yde et årligt minimumsbidrag til FNEE. Den resterende del af forpligtelserne kan opfyldes gennem frivillig erhvervelse af energispareattester eller gennem yderligere finansielle bidrag til fonden. For yderligere oplysninger: https://www.idae.es/ayudas-y-financiacion/fondo-nacional-de-eficiencia-energetica.

tilskudsmodtagernes egne ressourcer og opsparing. Paradoksalt nok skaber den form for finansiering, der ikke skal tilbagebetales, en adgangsbarriere for dem, der ikke har tilstrækkelige egne ressourcer til at dække den nødvendige medfinansiering, eller som i forbindelse med skattefradragsordninger ikke har tilstrækkelig høje skattepligtige indkomster til at kunne drage fordel af ordningen. Dette kan have regressive finanspolitiske virkninger, hvor adgangen til offentlige subsidier øges med den skattepligtige indkomst.

Samtidig hæmmes investeringer i energieffektivitet ofte af høj risiko og vanskelig adgang til finansiering. Dette kan ske for visse markedssegmenter, såsom lavindkomsthusstande, ejendomme med flere lejligheder eller SMV'er, eller ved mere ambitiøse investeringer i energibesparelser eller udbredelse af nye teknologier. Anvendelse af tilskudsstøtte i kombination med lån, sammen med andre risikobegrænsende foranstaltninger såsom offentlige garantier, kan mindske de dermed forbundne risici.

For at tiltrække mere privat kapital til energieffektivitet og samtidig sikre bred adgang til langsigtet finansiel støtte bør medlemsstaterne derfor **indsætte finansielle instrumenter i stor skala, især omfattende blandede finansieringsordninger, der kombinerer tilskud og finansielle instrumenter, herunder lån og offentlige garantier**. Dette kan opnås ved at etablere langsigtede nationale finansielle instrumenter for energieffektivitet for at skabe langsigtede finansieringsmuligheder, herunder ved at etablere revolverende fonde og tilpasse tilskudsstøtten, så den opfylder behovene hos de målrettede modtagere.

Etablering af langsigtede finansielle instrumenter i stor skala vil også muliggøre samarbejde med markedsaktører — finansielle institutioner, energitjenesteselskaber, tredjepartsfinansiering og projektudviklere — hvilket giver et stabilt og langsigtet grundlag for at maksimere kombinationen af offentlige og private bidrag. Disse instrumenter bør være tilgængelige for forskellige sektorer og kan fungere som revolverende fonde, der regelmæssigt refinansieres med offentlige midler.

Disse instrumenter bør også kombineres med målrettet teknisk bistand med henblik på at udvikle specifikke finansielle instrumenter for energieffektivitet, der udnytter deltagelsen af private finansielle institutioner og energitjenesteselskaber (ESCO'er) samt innovative finansieringsløsninger såsom kontrakter om energimæssig ydeevne og energieffektivitet som en tjeneste.

For effektivt at opskalere finansielle instrumenter til energieffektivitet bør tilbagebetalingspligtige og gunstige lån samt offentlige garantier kombineres med målrettet tilskudsstøtte, der er skræddersyet til specifikke kriterier såsom omfanget af energieffektiviseringsforbedringen, det målrettede befolkningssegment eller den omhandlede type aktiv (f.eks. bygninger med den dårligste energimæssige ydeevne og renoveringer af flerfamiliebygninger). Prioriteten bør være at opstille kombinerede finansieringsløsninger, der udnytter offentlige tilskud for at sikre adgang til finansiering og reducere risikoen ved mere ambitiøse investeringer. Nationale energisparefonde eller lignende enheder har gode forudsætninger for at anvende sådanne langsigtede finansielle instrumenter, hvor lån eller garantier kombineres med tilskudskomponenter i én samlet energieffektivitetsindsats.

Inden for fondene under samhørighedspolitikken har Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbanks (EIB's) fi-compass-rådgivningsplatform ([8]) f.eks. udviklet en gennemprøvet model for et finansielt instrument for energieffektivitet med en tilskudskomponent, hvor det organ, der gennemfører det finansielle instrument, leverer både låne- og tilskudskomponenten i det finansielle instrument.

En vigtig merværdi ved finansielle instrumenter, der kombinerer lån, garantier, tilskud og teknisk bistand, er deres revolverende fondspotentiale og langsigtede perspektiv. Opskalering af anvendelsen af sådanne finansielle instrumenter giver stabilitet og forudsigelighed, hvilket støtter udviklingen af et blomstrende marked for energieffektivitet. Det gør det muligt for den finansielle myndighed, der forvalter de finansielle instrumenter, at geninvestere det tilbagebetalingspligtige beløb — minus tilskudsstøtten og andre risikobegrænsende foranstaltninger — i nye investeringer i energieffektivitet. Selv om den offentlige fond, der stiller ressourcer til rådighed for de finansielle instrumenter, vil kræve periodisk rekapitalisering, kan den løbende geninvestere i nye energieffektivitetsforanstaltninger, hvilket gør revolverende fonde til en lovende model for mobilisering af private investeringer.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag til støtte for udbredelsen af finansielle instrumenter og blandede finansieringsløsninger for energieffektivitet følgende:

Opskalér brugen af offentlige finansielle instrumenter til at finansiere investeringer i energieffektivitet betydeligt som en del af den nationale finansieringsramme og inden for den nationale energisparefond eller en tilsvarende facilitet for at give den nationale værdikæde for energieffektivitet og potentielle modtagere et langsigtet investeringsperspektiv

([8]) Fi-compass-modellen for et energieffektivitetsfinansielt instrument med en tilskudskomponent (maj 2022): https://www.fi-compass.eu/library/how-to/model-financial-instrument-grant-component-support-energy-efficiency.

Etablér blandede finansieringsløsninger, der kombinerer lån, offentlige garantier og tilskudsstøtte i én indsats. Mindsk hindringerne for adgang til finansieringsstøtte til energieffektivitet, enten ved at etablere finansielle instrumenter med en tilskudskomponent eller ved at muliggøre kombinationen af forskellige finansieringsstrømme, der yder lån, offentlige garantier og tilskud til den samme investering i energieffektivitet

Justér den kombinerede tilskudsstøtte for at mindske risici og hindringer for adgang til finansiering baseret på faktorer såsom husstandsindkomstens niveau, værdien af de målrettede aktiver eller investeringens størrelse. Den kombinerede tilskudsstøtte kan f.eks. forhøjes ved investeringer, der er rettet mod lavindkomsthusstande og sårbare husstande, bygninger med den dårligste energimæssige ydeevne, mikrovirksomheder og SMV'er, eller investeringer, der er rettet mod gennemgribende energirenoveringer af bygninger med den dårligste energimæssige ydeevne eller omfattende investeringsprogrammer for energieffektivitet, der fører til betydelige energibesparelser

Udnyt den revolverende karakter af finansielle instrumenter til energieffektivitet med en kombineret tilskudskomponent. Tilvejebring en indledende offentlig kapitaltilførsel, og gør det muligt for finansieringsmyndigheden at geninvestere tilbagebetalinger i yderligere energieffektivitetsforanstaltninger med lave eller ingen yderligere omkostninger for det offentlige budget ved at give finansieringsfaciliteten et langsigtet perspektiv

Støt udviklingen af specifikke finansielle instrumenter til fremme af energieffektivitet ved at udnytte samarbejdet mellem ESCO-markedet, finansielle institutioner og store ejendomsejere, såsom offentlige myndigheder, offentlige virksomheder, herunder udbydere af almene boliger, og store ejendomsselskaber

Gennemgå den eksisterende nationale finansieringsramme og gør det muligt at kombinere tilskud, lån og offentlige garantier fra forskellige finansieringsstrømme i én enkelt investering i energieffektivitet. Dette vil fjerne eksisterende hindringer for finansiering, såsom eksistensen af forskellige regler om støtteberettigelse og betalinger samt begrænset intern koordinering i forbindelse med gennemførelsen af støtteprogrammer for finansiering af energieffektivitet

Maksimér anvendelsen af EU-budgetmidler og -programmer til at udrulle finansielle instrumenter i stor skala. Overvej at anvende den sociale klimafond og de nationale indtægter fra EU's emissionshandelssystem (både det eksisterende ETS1 og det kommende ETS2) til dette.

2.3. Henstilling 4: Udrul faciliteter til projektudviklingsbistand og støt udviklingen af »aggregatorer« inden for energieffektivitetsprojekter

En vigtig hindring for at tiltrække private kapitalinvesteringer i energieffektivitet er den ofte begrænsede tiltrækningskraft ved investeringsstrømmene. Den relativt lille volumen og fragmenterede karakter af investeringer i energieffektivitet gør dem mere komplekse og mindre attraktive for private investorer sammenlignet med andre investeringer.

For at tiltrække yderligere private kapitalinvesteringer er det afgørende at imødekomme investeringsefterspørgslen og forbedre kvaliteten af investeringsstrømmene til energieffektivitet. Medlemsstaterne bør støtte anvendelsen af i) teknisk bistand til udformning af finansielle instrumenter, der samler små energieffektivitetsprojekter og energirenoveringer, og ii) målrettet projektudviklingsbistand til at bistå ejere af aktiver, lokale myndigheder, offentlige virksomheder, erhvervsejendomme og virksomheder med at udforme store investeringsprojekter.

Centralisering af teknisk bistandsstøtte har et betydeligt potentiale til at samle investeringer i energieffektivitet og standardisere indsamlingen af specifikke data om deres energimæssige og finansielle resultater. Dette kan gøre energieffektivitetsprojekter mere attraktive for private investorer og vil også tilskynde til refinansiering og securitisering på det sekundære marked.

Omdømmet for faciliteter til projektudvikling og teknisk bistand spiller en central rolle i at tiltrække privat kapital og hjælpe private investorer med at få større tillid til kreditværdigheden af investeringer i energieffektivitet. Disse faciliteter kan i kombination med rådgivende one-stop-shopper fungere som ambassadører for investeringer i energieffektivitet på stedet og tage fat på de grundlæggende årsager til den lave investeringsefterspørgsel. De kan samarbejde med offentlige myndigheder og lokale virksomheder for at fremme finansiering af investeringer i energieffektivitet og fremme blanding af forskellige finansieringsstrømme i specifikke investeringer. De kan også bidrage til at overvinde de investeringsrisici, som private investorer opfatter i forbindelse med samfinansiering af energieffektivitetsprojekter, takket være den tillid og det omdømme, som den tekniske bistandsfacilitet, der er involveret i projektforberedelsen, giver. På nationalt plan kan specialiserede enheder til finansiering af energieffektivitet, såsom nationale energisparefond eller lignende, spille en vigtig rolle i at øge kreditvurderingen af investeringsprojekter, øge investorernes tillid og tiltrække grænseoverskridende og specialiserede investorer.

Den centrale rolle, som teknisk bistand og faciliteter til projektudviklingsbistand spiller, er også nævnt i det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 30, stk. 2, som kræver, at Kommissionen bistår medlemsstaterne med at oprette faciliteter til projektudviklingsbistand, der kan opskalere investeringsstrømmene til energieffektivitet og øge private investorers tillid til og tiltrækningskraften af investeringer i energieffektivitet. Kommissionen yder en sådan støtte via:

den europæiske facilitet for bistand på lokalt plan på energiområdet (ELENA-faciliteten) ([9]), der gennemføres af EIB på Kommissionens vegne, hvilket omfatter støtte til medlemsstaterne til **at oprette deres faciliteter for teknisk bistand på nationalt og regionalt plan på grundlag af ELENA-modellen**

LIFE-delprogrammet Omstilling til Ren Energi, som yder teknisk projektudviklingsbistand til offentlige og private projektudviklere med henblik på at opbygge teknisk, økonomisk og juridisk ekspertise til at igangsætte bæredygtige, store energiinvesteringsprojekter

Cohesion for Transitions (C4T) ([10]) yder ekspertstøtte til EU's medlemsstater, regioner og lokale myndigheder og hjælper dem med gennemførelsen af investeringer under samhørighedspolitikken under politisk mål 2, herunder dem, der fokuserer på energieffektivitet. Støttetjenesterne omfatter udvikling af strategier, forbedring af overvågning, inddragelse af interessenter, identifikation af finansieringsmuligheder, støtte til udarbejdelse af indkaldelser og kapacitetsopbygning

Fi-compass-platformen ([11]) tilbyder teknisk bistand til forvaltningsmyndigheder og hjælper dem med at gennemføre gennemførlighedsundersøgelser, forudgående vurderinger, casestudier og andet forberedende arbejde, der er nødvendigt for at etablere finansielle instrumenter

InvestEU-rådgivningsplatformen ([12]) **og initiativer som Jaspersinitiativet** ([13]) yder teknisk bistand til (offentlige og private) projektiværksættere og hjælper dem med at udvikle renoveringsprojekter, som kan bankfinansieres.

På samme måde kan **one-stop-shopper for renovering af boliger og energieffektivitet i SMV'er spille en afgørende rolle i at øge efterspørgslen efter investeringer i energieffektivitet**. De yder teknisk, administrativ og finansiel rådgivning til enkeltpersoner og virksomheder og hjælper dem med at udvikle investeringsprojekter inden for energieffektivitet, især energirenoveringer. Det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 22, stk. 6, og det omarbejdede bygningsdirektivs artikel 18, stk. 1, pålægger medlemsstaterne at oprette one-stop-shopper for at støtte slutkunder og slutbrugere, især husholdninger, offentlige organer, SMV'er og mikrovirksomheder, med projekter om energieffektivitet og bygningsrenovering. For at støtte medlemsstaterne i denne forbindelse udsteder Kommissionen en henstilling med praktiske retningslinjer om oprettelse og drift af one-stop-shopper ([14]).

På denne baggrund er de vigtigste tiltag til at fremme brugen af projektudviklingsbistand til at aktivere investeringsstrømmen følgende:

— **Etabler nationale faciliteter for teknisk bistand og projektudviklingsbistand eller mobiliser eksisterende faciliteter** for at støtte udviklingen af investeringer i energieffektivitet, forbedre investeringsstrømmen og øge kapitalmarkedernes tillid til energieffektivitet. Medlemsstaterne kan etablere sådanne faciliteter i deres nationale energisparefonde eller lignende enheder for at udvikle store investeringer i energieffektivitet og finansielle instrumenter og/eller specialiserede finansielle instrumenter, der samler et stort antal mindre investeringer i energieffektivitet, f.eks. til energirenoveringer i bygninger

— **Gør brug af Kommissionens henstilling med praktiske retningslinjer om oprettelse og drift af one-stop-shopper — rådgivnings- og bistandstjenester for boligrenoveringer, mikrovirksomheder og SMV'er** for at sikre løbende støtte og specialiseret bistand til borgere og virksomheder til udvikling og gennemførelse af energieffektivitetsprojekter

— **Maksimér anvendelsen af støtte på EU-plan, f.eks. via ELENA-faciliteten** ([15]) **og LIFE-delprogrammet Omstilling til Ren Energi**, til at etablere nationale faciliteter for teknisk bistand, støtte projektudviklingsbistand og udvikle finansieringsordninger for energieffektivitet, der samler flere mindre projekter.

([9]) ELENA yder tilskud til forberedelse af investeringsprogrammer for energibesparelser. Den dækker op til 90 % af forberedelsesomkostningerne. Tilskuddene ligger typisk mellem 1-3 mio. EUR og har til formål at støtte det team, der forbereder investeringen. Støtten omfatter projektledelse, forundersøgelser, tekniske undersøgelser/energisyn, juridisk bistand på projektniveau, forberedelse af udbudsprocedurer, aggregering, ansøgning om tilskud og finansiering samt alle andre forberedelsesaktiviteter.

([10]) Inforegio – Apply for C4T GROUNDWORK – technical assistance for Cohesion Policy investments.

([11]) fi-compass | EU's finansielle instrumenter under delt forvaltning.

([12]) InvestEU-rådgivningsplatform – websted.

([13]) Jaspersinitiativet – fælles assistance til projekter i de europæiske regioner.

([14]) Kommissionens henstilling med praktisk vejledning om one-stop-shop-tjenester vedrørende energieffektivitet og bygningers energimæssige ydeevne (C(2026) 1523).

([15]) For eksempel ELENA-projekterne GROWS og BOS4EE. Se https://www.eib.org/files/elena/76-project-factsheet-green-revolution-of-wealth-in-salento-grows.pdf og https://www.eib.org/files/elena/135-project-factsheet-bos4ee.pdf.

2.4. **Henstilling 5: Deltag proaktivt i den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet for at fremme et tættere og mere effektivt samarbejde med finansielle institutioner**

Begrænset koordinering på tværs af værdikæden for finansiering af energieffektivitet mellem offentlige myndigheder, finansielle institutioner, energitjenesteselskaber og leverandører af energieffektivitetsteknologi er en central hindring for at mobilisere private investeringer i energieffektivitet. I de seneste år har Kommissionen støttet forskellige initiativer til at afhjælpe denne koordineringskløft, herunder som led i investeringsforummet for bæredygtig energi samt Horisont 2020-programmet og delprogrammet Omstilling til Ren Energi under LIFE-programmet, som finansierede nationale rundbordsprojekter om finansiering.

For at samle disse bestræbelser og skabe en fælles ramme for samarbejde har Europa-Kommissionen oprettet **den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet** ([16]). Koalitionen har til formål at fremme et gunstigt markedsmiljø, der øger investeringerne i energieffektivitet, mobiliserer privat finansiering og engagerer finansielle institutioner. Koalitionen koordinerer med finansielle institutioner og andre markedsdeltagere for at gøre effektiv brug af EU's og nationale budgetmidler, lette gennemførelsen af finansielle instrumenter for energieffektivitet og fungere som katalysator for mobilisering af private investeringer. Koalitionen vedtog arbejdsprogrammet for 2025 på sin første generalforsamling den 20. maj 2025 ([17]).

Nationale knudepunkter, der skal oprettes i medlemsstaterne, vil udgøre koalitionens operationelle arm. Målene og aktiviteterne for disse knudepunkter vil blive fastsat af de nationale myndigheder. Målet er at skabe synergier mellem national finansieringspraksis og sektoren for energieffektivitet og energitjenester for at forbedre finansieringsmetoderne for energieffektivitet og tiltrække private investeringer.

I øjeblikket overses energieffektivitet ofte som en specifik prioritet og behandles som en del af det bredere begreb bæredygtig finansiering. Muligheden for at investere i mange potentielle energibesparelsesprojekter forspildes ofte på grund af manglende gennemsigtighed i finansielle institutioner, virksomhedskommunikation og due diligence-processer. Lovgivningsmæssige rammer som EU-klassificeringssystemet har gjort bæredygtighed til et af deres mål, men finansierings- og investeringssektoren hæmmes af lav efterspørgsel, projektkompleksitet og manglende standardisering inden for energieffektivitet.

Koalitionens mål er at styrke samarbejdet med finansielle institutioner for at prioritere investeringer i energieffektivitet. Samarbejdet bør fokusere på at fjerne lovgivningsmæssige og finansielle hindringer for at øge private investeringer i energieffektivitet. Det bør også tilskynde finansielle institutioner til at tilbyde skræddersyede finansielle produkter, såsom realkreditlån til energieffektivitet og renoveringslån, der fremhæver fordelene ved energibesparelser.

Forretningsbanker kan drage fordel af at spille en mere fremtrædende rolle på markedet for energieffektivitet og sikre adgang til bredt tilgængelige og ikkediskriminerende udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet, der tager hensyn til potentialet for energibesparelser ved vurderingen af kreditrisikoen. Ved at udnytte deres relationer til private kunder kan bankerne udvide deres tilbud inden for energieffektivitet. Nogle banker har allerede oprettet kreditlinjer til energieffektivitet, ofte med støtte fra institutioner som EIB, EBRD eller nationale erhvervsfremmende banker. Der er imidlertid behov for et større engagement fra finansielle institutioner for at mindske de opfattede risici og reducere transaktionsomkostningerne. Dette kan opnås ved at udvikle intern ekspertise, skabe målrettede produkter, der tager hensyn til fordelene ved energibesparelser, og standardisere projektvurderinger og låneprocesser for bedre at betjene markedet for energieffektivitet.

Offentlige myndigheder på både EU-niveau og i flere medlemsstater stiller garantiinstrumenter, offentligt støttede kreditlinjer og teknisk bistand til rådighed for at hjælpe forretningsbanker med at reducere transaktionsomkostninger, nedbringe risici ved investeringer i energieffektivitet og støtte sammenlægningen af mindre projekter til finansiering gennem grønne obligationer.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag for at fremme et tæt samarbejde mellem nationale myndigheder og finansielle institutioner om finansiering af energieffektivitet følgende:

Deltag aktivt i den europæiske koalition for finansiering af energieffektivitet og tilskynd nationale knudepunkter til at identificere specifikke tiltag, der fremmer finansieringsløsninger for energieffektivitet og strategier for at mobilisere private investeringer

([16]) Den europæiske koalition for energieffektivitet blev oprettet ved en fælles erklæring mellem Kommissionen og medlemsstaterne i december 2023. Koalitionen bygger på resultaterne fra Finansieringsinstitutgruppen for Energieffektivitet (EEFIG), der blev oprettet i 2013. Yderligere oplysninger: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/financing/european-energy-efficiency-financing-coalition_da.

([17]) Europæisk koalition for energieffektivitet, indsatsområde og mandat samt arbejdsprogram for det første aktivitetsår. Tilgængelig på: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/financing/european-energy-efficiency-financing-coalition_da.

Samarbejd om at forbedre EU's ramme for finansiering af energieffektivitet, herunder ved i) at styrke EU's og nationale programmer samt finansielle instrumenter for bedre at støtte opskaleringen af private investeringer og ii) at forbedre de finansielle lovgivningsmæssige rammer for at tilskynde finansielle institutioner til at investere i energieffektivitet

Etablér partnerskaber for at hjælpe forretningsbanker med bedre at udnytte de finansielle sidegevinster ved investeringer i energieffektivitet, såsom energibesparelser og øgede aktivværdier, som led i kreditrisikovurderinger. Dette omfatter at yde målrettet teknisk bistand til finansielle institutioner, der forvalter offentligt støttede finansielle instrumenter til energieffektivitet

Støt og opfordr finansielle institutioner til at tilbyde kundevenlige finansieringsmuligheder for energieffektivitetsprojekter ved at udnytte tilgængelig offentlig finansieringsstøtte og sikre en bred, ikkediskriminerende adgang til udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet.

2.5. Henstilling 6: Gør bedst mulig brug af skattemæssige incitamenter til at mobilisere private investeringer i energieffektivitet

Klima- og energifiskale værktøjer, såsom energispareforpligtelser, CO_2-afgifter og køretøjsafgifter, kan, hvis de udformes omhyggeligt, understøtte nationale finansieringsstrategier for energieffektivitet, fremme adfærdsændringer og tilskynde til energiomstilling samt investeringer i energieffektivitet.

Skattesystemet og skattemæssige incitamenter kan spille en central rolle i at fremme investeringer i energieffektivitet ved at indføre skattemæssige belønninger og sanktioner. Skatter og fordelagtige skatteincitamenter anvendes i stigende grad til at støtte den grønne omstilling og energiomstillingen, men det er fortsat en udfordring at finde en balance mellem deres effektivitet og bredere politiske konsekvenser. Skadelige skattemæssige incitamenter og skatteforanstaltninger kan have en negativ indvirkning på investeringer i energieffektivitet, f.eks. ved at fastlåse teknologier baseret på fossile brændstoffer og energiineffektive teknologier, ved at fjerne incitamenter til at reducere energiforbruget eller ved at fjerne økonomiske sidegevinster ved forbedringer af energieffektiviteten.

Almindelige skatteincitamenter for energieffektivitet omfatter skattelettelser (reduktion af den skattepligtige indkomst) eller skattefradrag (reduktion af de skyldige skattebeløb) på indkomst eller selskabsskat for enkeltpersoner eller virksomheder, der investerer i forbedringer af energieffektiviteten eller anskaffer effektiv energiteknologi. Selv om skattelettelser og skattefradrag er til gavn for erhvervssektoren, kan de være mindre attraktive for private borgere, især lavindkomstborgere, da deres skatteforpligtelser kan være for lave til, at de reelt kan drage fordel af sådanne skatteincitamenter.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag for at gøre bedst mulig brug af skattemæssige incitamenter til at mobilisere investeringer i energieffektivitet følgende:

— **Øg anvendelsen af finanspolitiske værktøjer til at fremme energiomstillingen og energieffektiviteten** ved at udnytte det nationale budgetmæssige og finanspolitiske ansvar til at skabe et gunstigt miljø for investeringer i energieffektivitet

— **Fjern finanspolitiske foranstaltninger og subsidier, der modvirker investeringer i forbedringer af energieffektiviteten**, såsom dem, der fastholder teknologier baseret på fossile brændstoffer og energiineffektive teknologier, eller som med højere skattebyrder modvirker de økonomiske sidegevinster ved forbedringer af energieffektiviteten

— **Indfør positive finansielle incitamenter og skattemæssige foranstaltninger for at mobilisere investeringer i energieffektivitet**, især for at støtte investeringer i energieffektivitet i erhvervssektoren og fremstillingsindustrien gennem skattelettelser og skattefradrag

3. FORBEDR UDBUDDET AF FINANSIERINGSTILBUD TIL ENERGIEFFEKTIVITET, NEDBRING INVESTERINGSRISICI OG SKAB MULIGHEDER FOR REFINANSIERING

For at mobilisere privat kapital til investeringer i energieffektivitet er det afgørende at gøre private finansieringstilbud til energieffektivitet mere attraktive for borgere og virksomheder. For at øge tiltrækningskraften ved private kapitalinvesteringer i energieffektivitet er det desuden afgørende at afhjælpe den store markedsfragmentering og lave standardisering af investeringsprojekter samt at forbedre investeringsstrømmen og porteføljeaggregering for at øge mulighederne for skalerbarhed og replikation. Medlemsstaternes myndigheder kan spille en central rolle i at stimulere markedet til at udvikle og udbrede en bred vifte af private finansieringsprodukter og -tjenester til energieffektivitet, hvilket gør det mere økonomisk attraktivt og mindre byrdefuldt for borgere og virksomheder at investere i energieffektivitet. Med undtagelse af egne ressourcer/opsparinger kan energieffektivitet finansieres med privat kapital enten gennem kreditaftaler — sikrede eller usikrede lån — eller gennem serviceaftaler og tredjepartsfinansiering — navnlig energieffektivitetstjenester og leasing af energiudstyr.

Maksimering af mobiliseringen af privat finansiering til energieffektivitet kræver også, at mulighederne for finansielle institutioner og tredjepartsinvestorer for at investere kapitalressourcer i energieffektivitet øges, og at det gøres muligt for borgere og virksomheder at opfylde de nødvendige tilsynskrav for at få adgang til privat finansiering til at finansiere deres projekter. Dette kan opnås ved at reducere den risiko, der er forbundet med investeringer i energieffektivitet, ved at øge borgernes og virksomhedernes lånekapacitet og ved at forbedre refinansieringsbetingelserne for investorer i energieffektivitet. Nedenstående kapitel vedrører henstilling 7-12 i hovedteksten.

3.1. **Henstilling 7: Frem udviklingen og udbredelsen af målrettede udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet og privat finansiering via kreditaftaler**

For at øge mobiliseringen af privat kapital til investeringer i energieffektivitet er det afgørende, at medlemsstaternes myndigheder støtter finansielle institutioner i at udvikle markedet og fremme udbredelsen af målrettede udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet. Det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 30, stk. 3, kræver**, at medlemsstaterne vedtager foranstaltninger til at fremme udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet, f.eks. grønne realkreditlån og grønne lån, og sikrer, at disse tilbydes bredt og uden forskelsbehandling af finansielle institutioner, og at de er synlige og tilgængelige for forbrugerne** ([18]).

Udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet er lån, der dækker de forudgående investeringsomkostninger ved energieffektivitetsforanstaltninger og hjælper med at overvinde barrieren med begrænsede finansieringsressourcer. Disse produkter omfatter standardlån til energieffektivitetsforanstaltninger, realkreditlån til energieffektivitet, grønne forbrugerkreditter og renoveringslån. De kan kombineres med offentlige incitamenter for at medfinansiere investeringerne, sænke renten og øge låntagernes kreditvurdering.

Energieffektivitetslån kan ydes gennem 1) kreditlinjer, der tilbydes af banker eller andre finansieringsinstitutioner til finansiering af energieffektivitetsforanstaltninger, og 2) øremærkede fonde med et specifikt mandat til at investere i energieffektivitetsforanstaltninger, ofte med fokus på specifikke sektorer, f.eks. bygninger eller industri. I EU tilbyder flere forretningsbanker grøn forbrugerkredit og grønne realkreditlån og har strategier og mål for udvalgte grønne udlånsporteføljer. Ifølge Den Europæiske Banktilsynsmyndighed tegner grønne lån sig imidlertid i øjeblikket kun for en lille del af kreditinstitutternes samlede balancer og udgør i gennemsnit 4,5 % af de samlede lån ([19]). Andelen af grønne lån er lidt højere i husholdningernes porteføljer (11 %) og lavere i segmenterne for SMV'er uden for detailleddet og ikkefinansielle selskaber ([20]) (ca. 2 %). Kreditinstitutterne anvender flere muligheder for at definere grønne lån, herunder interne standarder, EU-klassificeringssystemet, Loan Market Association's Green Loan Principles og Energy Efficiency Mortgage-mærket, der er udviklet af Energy Efficient Mortgage-initiativet ([21]).

EU-medlemsstaterne bør identificere og **anvende bedste praksis og indhøstede erfaringer** fra finansieringsordninger for energieffektivitet rettet mod bygninger og opskalere dem. De mest succesfulde programmer i EU ([22]) har bygget videre på eksisterende realkreditordninger og kombineret disse med stærke skatteincitamenter eller tilskud til energieffektiviseringsopgraderinger. Disse ordninger er tilgængelige for bygningsejere, der allerede planlægger at investere, og sikrer, at deres investeringsbeslutning omfatter energieffektiviseringsforbedringer.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag til at fremme udbredelsen af energieffektivitetslån følgende:

— **Støt finansielle institutioner i udviklingen af udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet og opskaler målrettet privat finansiering til energieffektivitet.** Dette kan opnås ved at udnytte organisatoriske strukturer til at levere yderligere tjenester, f.eks. rådgivnings- og hjælpetjenester til at understøtte de krav og muligheder, der er forbundet med grønne lån til energieffektivitet ([23]). Desuden bør der ydes støtte til finansielle institutioner med henblik på at udvide anvendelsesområdet for deres udlånsprodukter, f.eks. gennem risikobegrænsende værktøjer såsom lånegarantier, projektudviklingsstøtte og oplysnings-/informationskampagner

([18]) Yderligere oplysninger om kravene i energieffektivitetsdirektivets artikel 30, stk. 3, findes i Kommissionens henstilling af 12. december 2023 om gennemførelse af artikel 30 om nationale energisparefonde, finansiering og teknisk støtte i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet (C/2023/8558).

([19]) EBA's rapport: Som svar på Kommissionens anmodning om rådgivning om grønne lån og realkreditlån (december 2023). For yderligere oplysninger, se EBA's rapport: https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2023-12/e7bcc22e-7fc2-4ca9-b50d-b6e922f99513/EBA%20report%20on%20green%20loans%20and%20mortgages_0.pdf.

([20]) Fodnoten er ikke relevant for den danske oversættelse.

([21]) https://energyefficientmortgages.eu/, projekter finansieret af Horisont 2020 og LIFE-delprogrammet Omstilling til Ren Energi.

([22]) EEFIG (2021), »Udviklingen i finansieringspraksis for energieffektivitet i bygninger, SMV'er og industrien«.

([23]) Eksempler på grønne lån fra Belgien, Estland, Tyskland og Grækenland kan findes i EBA's rapport (december 2023).

— **Opret faciliteter til offentlige grønne lån eller styrk de eksisterende.** Offentlige grønne lån tilbydes (eller sponsoreres indirekte) af offentlige institutioner til husholdninger, virksomheder og lejere for at dække startomkostningerne ved energieffektivitetsforanstaltninger. De er normalt »bløde lån«, dvs. de har gunstige, lave eller ingen renter eller tilbagebetalingsperioder. Offentlige grønne lån kan ydes af nationale energisparefonde eller lignende enheder, der fremmer kapitalinvesteringer i energieffektivitet

— **Tilvejebring kundevenlige finansierings- og udlånsløsninger for energieffektivitet ved at gennemføre og supplere bestemmelserne i det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 30 i den nationale lovgivningsramme.** Finansielle institutioner bør vurdere deres kunders interesse i at forbedre energieffektiviteten af deres aktiver og/eller i at erhverve energieffektivt udstyr for at kunne tilbyde dem målrettede udlånsprodukter vedrørende energieffektivitet, der imødekommer deres interesser. Finansielle institutioner opfordres til at give deres kunder oplysninger om energieffektivitetsprodukter og de mange fordele ved energirenovering, ud over oplysninger om de forventede besparelser på energiregningen

— **Gør det muligt for ejerforeninger at optage fælles lån til finansiering af investeringer i energieffektivitet og forenkl forvaltningen af ejerforeninger i bygninger med flere lejligheder** for at fremme investeringer i energieffektivitet. Dette kan f.eks. opnås ved i) at fjerne kravet om enstemmighed ved optagelse af lån til energirenoveringer eller ved ii) at samarbejde med ejendomsadministrationsselskaber om at fremme forbedringer af energieffektiviteten og kontrakter om energimæssig ydeevne over for medejerne ([24])

— **Yd teknisk bistand og rådgivning til finansieringsinstitutter** med henblik på at udvikle interne projektudviklingsenheder, etablere one-stop-shop-støtte for kunder, tilbyde energisyn for kunder (SMV'er og boliger) samt opbygge lånemedarbejderes kapacitet til at udvikle en salgsstyrke med hensyn til energieffektivitetsprodukter.

3.2. Henstilling 8: Muliggør de nødvendige lovgivningsmæssige rammer og støt innovative finansieringsordninger såsom skattefinansiering og finansiering via regning

Ejendomsbaserede finansieringsordninger, såsom skattefinansiering og finansiering via regning, giver adskillige fordele ved at fremme investeringer i energieffektivitet og tiltrække privat kapital. Deres fordel er tosidet: De anvender alternative tilbagebetalingskanaler såsom energiregninger og ejendomsskatter til at reducere transaktionsomkostningerne forbundet med lån til forbedringer af energieffektivitet, og de adskiller finansiering fra ejerskab, hvilket imødegår udfordringen med langsigtede investeringsafkast.

Denne tilgang kan bidrage til at overvinde barrieren med begrænsede finansielle ressourcer, især for husholdninger og lavindkomst-SMV'er, ved at tage hånd om problemerne med begrænsede kortsigtede finansielle afkast og forlængede tilbagebetalingsperioder for forbedringer af energieffektiviteten. Selv om der er udviklet nogle pilotordninger for finansiering over skatten og via regning i EU's medlemsstater, mangler de nødvendige lovgivningsmæssige rammer ofte. **Det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs artikel 30, stk. 3, pålægger medlemsstaterne at vedtage foranstaltninger til at lette gennemførelsen af finansieringsordninger via regning** ([25]) **og skattefinansieringsordninger i deres nationale rammer**.

Finansieringsordninger via regning kan tilbyde attraktive vilkår, såsom lave renter og lange løbetider, og være bredt tilgængelige, forudsat at der iværksættes solide risikoanalyser og afbødende foranstaltninger ([26]). For at muliggøre og gennemføre disse ordninger kan de nationale myndigheder anvende den køreplan for indførelse af regningsordninger, der er udviklet af RenOnBill-projektet ([27]).

([24]) Se f.eks.: Syndicat National des Propriétaires et Copropriétaires (den nationale sammenslutning af ejere og medejere) og Engie Electrabel »La copropriété, ses travaux et leur financement«.

([25]) Finansiering via regning er en metode til finansiering af energieffektivitetsrenoveringer i bygninger, der anvender forsyningsregningen som afdrag. Ordninger med betaling via regning anvender forsyningsselskabets eksisterende betalingssystemer til at reducere transaktionsomkostningerne og risikoen for potentiel misligholdelse af lånet.

([26]) Strukturerne for finansieringsordninger via regning præsenteres i Kommissionens henstilling af 12. december 2023 (C/2023/1553).

([27]) Europæisk køreplan for bygningsrenovering via regning (2022) RenOnBill H2020-projektet. RenOnBill-projektet (2019-2022) samlede konsulentfirmaer, energiselskaber og finansielle institutioner for at afprøve finansieringsordninger via regningen i Tyskland, Italien, Spanien og Litauen med det formål at udbrede deres anvendelse i hele Europa. Yderligere oplysninger om RenOnBill-køreplanen: https://renonbill.eu/knowledge-sharing/european-on-bill-building-renovation-roadmap?briefings=on&brochures=on&factsheets=on&infographics=on&language=any&reports=on&scientificpapers=on&tools=on&page=1.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag vedrørende finansiering via regning følgende:

— **Vurdér, om den nationale ramme muliggør udvikling af ordninger via regning**. De vigtigste elementer, der skal tages i betragtning, er: en passende lovgivningsmæssig ramme, der gør det muligt for forsyningsselskaber at fungere som långivere, korrekt og udbredt gennemførelse af EU-reglerne om individuel måling og nøjagtighed af de enkelte enheders energiforbrug, bestemmelser, der beskytter investorer mod misligholdelse af tilbagebetaling af lån, samtidig med at forbrugerbeskyttelsen opretholdes, mulighed for, at forsyningsselskaber og finansielle institutioner kan anvende betalingshistorik for regninger til vurdering af slutbrugernes risikoprofil og love, der regulerer forholdet mellem ejer og lejer, og som støtter en retfærdig fordeling af investeringsomkostninger og tilbagebetaling af lån

— **Giv energiforsyningsselskaber ret til at yde finansiering til energieffektivitet**. For så vidt angår forsyningsfinansierede ordninger kan EU's medlemsstater være nødt til at ændre kreditorlovgivningen for at bekræfte, at forsyningsvirksomheder har ret til at yde kredit til renoveringer. Finansieringsløsninger via regning kræver, at et forsyningsselskab stiller kapital til rådighed for at finansiere energieffektivitetsarbejdet, mens forbrugeren tilbagebetaler gennem regelmæssige betalinger på eksisterende forsyningsregninger

— **Sikr tilstrækkelig likviditet i gennemførelsesenheder (f.eks. forsyningsvirksomheder og energitjenesteselskaber) for at opnå stordriftsfordele og/eller opret nationale eller lokale garanti- og støttefonde.** En national energisparefond kan f.eks. købe tilgodehavender fra finansieringsordningen via regning og sikre risikobegrænsning for at yde finansiel støtte til pilotordninger (f.eks. via lånegarantier). **Offentlige garantifonde og kreditlinjer**, der kan lette forsyningsselskabers og finansielle institutioners gennemførelse af finansieringsordninger via regning. Sådanne garantier kan aktiveres, hvis en boligejer misligholder sit lån, hvilket reducerer den investeringsrisiko, som långiverne oplever. Der kan anvendes særlige kreditlinjer til finansiering via regning som led i offentlig finansiering af energieffektivitet, f.eks. nationale energisparefonde. Offentlig budgetstøtte til indførelse af finansieringsordninger via regning kan tage form af hel eller delvis dækning af slutbrugernes renteudgifter som en del af deres energiregninger, så de kan nyde godt af de fulde økonomiske fordele ved energibesparelserne. Eller den kan tage form af medfinansiering for at reducere de samlede investeringsomkostninger for specifikke udfordrende projekter (gennemgribende renoveringer, bygninger med den dårligste energimæssige ydeevne eller sårbare husholdninger).

Skattefinansieringsordninger indebærer, at husholdninger eller virksomheder kan stifte gæld til dækning af omkostningerne ved renovering af beboelses- eller erhvervsejendomme, køb af energieffektive apparater eller udstyr eller andre forbedringer af energiprocesser og anvender specifikke afgifter og/eller andre gebyrer i forbindelse med ejendommen **som afdrag**. Skattefinansieringsordninger omfatter mekanismer, der gør det muligt at overføre gælden fra tidligere ejere af ejendommen til de næste ejere, uden at den nødvendigvis skal afvikles. Dette etablerer en enkel gældsoverførselsmekanisme, der modvirker det manglende incitament for ejendomsejere til at investere i energieffektivitetsforanstaltninger med lang tilbagebetalingsperiode. Skattefinansieringsordninger giver ejendomsejere mulighed for at gennemføre forbedringer uden store indledende kontantbetalinger (i nogle tilfælde ydes der 100 % forhåndsfinansiering) og tilbagebetale omkostningerne over en periode på 10 eller 20 år via ejendomsskatter eller andre afgifter relateret til bygninger. De kan stilles til rådighed af enten offentlige kilder, såsom kommunale myndigheder, eller af private midler.

Eksempler på skattefinansieringsordninger omfatter EuroPACE-projektet i Spanien ([28]) og FITHOME-projektet ([29]), som opskalerede EuroPACE-tilgangen i Nederlandene i samarbejde med lokale myndigheder og finansielle institutioner.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag vedrørende skattefinansiering følgende:

— **Vurdér, om den nationale ramme muliggør udvikling af skattefinansieringsordninger**. Dette omfatter analyse af skattesystemerne og identifikation af behovet for lovgivningsmæssige reformer af ejendomsskatter og andre relaterede afgifter på bygninger for at muliggøre skattefinansieringsordninger. Det indebærer også at sikre, at lokale offentlige myndigheder kan opkræve tilbagebetalinger og overføre dem til private investorer uden at konsolidere dem i deres lokale kommunale budget. Eksistensen af ejendomsskatter eller lignende afgifter på bygninger er en forudsætning for gennemførelse af skattefinansiering

([28]) EuroPACE Horisont 2020-projektet, https://cordis.europa.eu/article/id/422271-a-home-based-financing-model-to-boost-investments-in-sustainable-renovation.

([29]) FITHOME udviklede et skattefinansieringsprogram, der har til formål at fremme investeringer i energieffektivitet i boligejendomme i Nederlandene. Det nederlandske selskab De Woonpas står i spidsen for initiativet i samarbejde med nogle kommuner i Nederlandene Skattefinansieringsprogrammet anvender primært to special purpose vehicles, SVGVR (fonden Verzamelgelden) og SWGVR (fonden Waarborg). BNG Bank (de nederlandske kommuners bank) udlåner penge til SVGVR, som dækker udgifterne til arbejderne på vegne af kommunen. Boligejerne pålægges derefter en »forbedringsafgift« — en månedlig skat på ejendommens øgede værdi — over 30 år, der beregnes for at sikre, at tilbagebetalingen af gælden er overkommelig for boligejerne. SVGVR modtager skattebetalingerne, mens SWGVR fungerer som garanti og anvender en lille procentdel af den månedlige skat til at dække økonomiske risici for kommunerne i tilfælde af problemer med boligejernes tilbagebetaling. Processen er knyttet til det nederlandske matrikelsystem »Kadaster« for at overvåge opkrævningen af forbedringsafgiften. For yderligere oplysninger: FITHOME Horizon 2020-projektet, https://cordis.europa.eu/project/id/892214.

— **Etablér procedurer for at sikre tilbagebetalinger via ejendomsrelaterede skatter og overførsel af gæld sammen med ejerskab.** Gennemførelse af skattefinansieringsordninger kræver effektive håndhævelsesprocedurer i tilfælde, hvor skatter ikke betales, eller hvor der er forudgående krav om tilbagebetaling af anden gæld før skattefinansieringen. Kommunerne spiller en central rolle i overførslen af tilbagebetalinger mellem husholdninger og investorer og bør kunne undlade at konsolidere disse aktiviteter i det kommunale budget

— **Inddrag de nødvendige interessenter på baggrund af erfaringerne fra vellykkede europæiske projekter.** Skattefinansiering involverer flere interessenter, herunder nationale og lokale myndigheder, finansielle institutioner, installatører og boligejere. Skattefinansiering af energirenoveringer kan ydes gennem lån fra finansielle institutioner, hvor energieffektiviseringsforbedringer udføres af specifikke entreprenører, og omkostningerne inddrives via ejendomsskatter eller andre skatteafgifter.

3.3. Henstilling 9: Fjern hindringer og opskaler finansiering af energieffektivitet via serviceaftaler og skab et marked for energitjenester

Markedet for energitjenester, især gennem energiydelseskontrakter, er et centralt økosystem for at frigøre privat finansiering til energieffektivitet og fremme business casen for energieffektivitet. Markedet for energitjenesteselskaber (ESCO'er) er baseret på service- og leasingaftaler til finansiering af investeringer i energieffektivitet, hvilket muliggør en overførsel af investeringsomkostninger fra kapitaludgifter til driftsudgifter og prioritering af løbende levering af energieffektivitetsresultater over tid.

For at fremme væksten i kontrakter om energimæssige ydeevne og ESCO-markedet er det vigtigt at iværksætte store energieffektivitetsprogrammer, der kan standardisere og samle investeringsporteføljer, især for offentlige og erhvervsbygninger samt SMV'er. I industrien og SMV-sektoren kan ESCO'er ([30]) gennemføre komplekse energiprojekter ved at stille teknisk ekspertise og finansiering til rådighed på områder, der ikke er en given industris kerneforretning (f.eks. genvinding og genbrug af spildvarme).

Kontrakt om energimæssige ydeevne anvendes, når en modpart (f.eks. en ESCO) forpligter sig til at installere det nødvendige udstyr og garanterer en specificeret energibesparelse. Kontrakten fastsætter forhåndsbetingelser og fordelingen af løbende betalinger, som skal være mindre end de økonomiske besparelser, der opnås gennem projektets energibesparelser. Kontrakt om energimæssig ydeevne tilbyder en one-stop, standardkontrakt for kunden, som kun har én modpart i hele kontraktens løbetid. Udbyderne af kontrakter om energimæssig ydeevne håndterer også præstationsrisiciene og garanterer besparelserne. Kontrakterne indebærer dog øgede transaktionsomkostninger, høje kapitalkrav for at sikre driftskontinuitet, da ESCO'er refinansieres med små, langsigtede rater, samt mangel på standardiserede rammer og skabeloner til overvågning og verifikation af besparelser. I mangel af særlige garantiordninger eller andre former for offentlig budgetstøtte resulterer disse udfordringer ofte i omkostningsoptimale energieffektivitetsforanstaltninger med fokus på korte tilbagebetalingstider, fordi udbydere af kontrakter om energimæssig ydeevne ikke ønsker at påtage sig langsigtede risici.

Kontrakter om energimæssig ydeevne er særligt velegnet til at gennemføre forbedringer af energieffektiviteten i den offentlige sektor, hvor den omfattende ekspertise og garanterede ydeevne fra tjenesteudbydere sikrer investeringernes effektivitet. Den tekniske risiko ved at opnå energibesparelser ligger hos tjenesteyderen i hele kontraktens løbetid. Tredjepartsfinansiering, hvor startinvesteringsomkostningerne tilbagebetales gennem energibesparelser, gør det muligt at gennemføre projekter, selv hvis de offentlige midler er utilstrækkelige, og muligheden for at opføre kontrakter om energimæssig ydeevne uden for balancen gør det muligt at opretholde balancen i de offentlige regnskaber. Det anbefales, at offentlige indkøbere vurderer gennemførligheden af at indgå langsigtede kontrakter om energimæssig ydeevne, der giver langsigtede energibesparelser, når de indkøber tjenesteydelseskontrakter med et betydeligt energiindhold (f.eks. varmeforsyning). For at lette anvendelsen af kontrakter om energimæssig ydeevne i investeringer i den offentlige og private sektor og fjerne administrative hindringer bør medlemsstaterne udarbejde standardmodelkontrakter, som for den offentlige sektor skal være i overensstemmelse med Eurostats vejledning om muligheden for at opføre kontrakter om energimæssig ydeevne uden for balancen i offentlige regnskaber.

Private ressourcer til forbedringer af energieffektiviteten kan komme fra ESCO'ernes egne midler eller via **tredjepartsfinansiering**, hvor kreditinstitutter eller andre private investorer ofte er involveret, typisk i form af gældsfinansiering. Med den første mulighed låner ESCO'erne de finansielle ressourcer, der er nødvendige for at gennemføre projektet. Med den anden mulighed optager energibrugeren/kunden et lån hos et finansieringsinstitut, som er sikret af en energisparegarantiaftale fra ESCO. Energisparegarantien mindsker bankens risikoopfattelse og viser, at projektet vil generere et positivt cash flow, dvs. at de opnåede besparelser med sikkerhed vil dække tilbagebetalingen af gælden, hvilket har en positiv effekt på de forhandlede renter.

([30]) Europa-Kommissionen, JRC (2017), »Energy Service Companies in the EU«. Dokumentet giver et overblik over typer af ESCO'er og eksempler fra medlemsstaterne.

Selv om anvendelsen af kontrakter om energimæssig ydeevne og markedet for ESCO'er er til stede og operationelt for kommercielle og offentlige bygninger, findes der et opskaleringspotentiale for industrien, især for SMV'er og deres fremstillingsprocesser, samt for renovering af private boliger. For at støtte ESCO'er i at trænge ind på disse markeder er det afgørende at reducere risici og usikkerhed om kundernes evne til at tilbagebetale forhåndsfinansiering og beskytte ESCO'er mod kunders misligholdelse, hvor offentlige garantifonde, der specifikt er afsat til kontrakter om energimæssig ydeevne og ESCO-finansiering, kan være gavnlige. Samtidig er de eksisterende hindringer for at opskalere ESCO-markedet og privat finansiering ikke kun relateret til de potentielle kunders risikoprofil, men også til ESCO'ernes egen kapitallikviditet og evne til at øge deres risikobærende kapacitet og dermed indgå nye aftaler. Af disse grunde er en vigtig vej til at opskalere ESCO'ers aktiviteter repræsenteret ved refinansieringsmekanismer såsom factoringfonde og specifikke finansielle instrumenter for energieffektivitet, der opkøber ESCO'ers tilgodehavender til securitisering på det sekundære marked.

FinEERGo-Dom-projektet ([31]) er et overbevisende eksempel på, hvordan kontrakter om energimæssig ydeevne og ESCO'ers aktiviteter kan udnyttes.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag til at opskalere markedet for energieffektiviseringstjenester og ESCO-finansiering følgende:

— **Brug offentlig budgetstøtte fra EU og nationalt niveau til at udvikle markedet for energitjenesteselskaber (ESCO'er) ved at lette finansieringen for ESCO'er og special purpose vehicles til energieffektivitet**. Anvend garantifonde til kontrakter om energimæssig ydeevne, ESCO'ers refinansieringsfaciliteter og factoringordninger med det formål at støtte ESCO'ers risikobærende kapacitet, reducere risikoen ved deres eksisterende aktiviteter og øge deres finansieringspotentiale og markedsindtrængning

— **Frem ESCO'ers rolle og nye former for kontraktindgåelse, såsom »energi som en tjeneste« og kontrakter om energimæssig ydeevne, som en hjørnesten i den nationale politik for energieffektivitet.** Disse forretningsmodeller har et betydeligt potentiale til at håndtere forudgående investeringsomkostninger til energieffektivitetsforanstaltninger og teknologier til ren elektrificering

— **Frem opdateringen af lovgivningsmæssige rammer og offentlige udbud for udtrykkeligt at anerkende og lette ESCO-finansiering og kontrakter om energimæssig ydeevne.** Anerkend »energi som en tjeneste« og kontrakter om energimæssig ydeevne som den vigtigste forretningsmodel til at tiltrække privat markedsdeltagelse for at omsætte energibesparelser til en handelsvare

— **Udvikl partnerskaber mellem teknologileverandører, energidistributører, energitjenesteselskaber og finansielle institutioner** for at fremme bæredygtige og effektive energiløsninger, efterspørgselsreaktionsmekanismer og fleksibilitet i energisystemet. Disse samarbejder kan føre til omfattende tilbud, der integrerer energieffektive teknologier, såsom varmepumper, med distributionsnet og tjenester

— **Støt udrulningen af avanceret målerinfrastruktur,** herunder intelligente net og energinet, der automatisk kan overvåge energistrømme og tilpasse sig ændringer i energiforsyning og -efterspørgsel. Ved at kombinere intelligente målere med intelligente net kan forbrugere og leverandører få realtidsoplysninger om energiforbruget.

3.4. Henstilling 10: Anvend offentlige garantier og andre risikobegrænsende værktøjer for at øge adgangen til privat finansiering til energieffektivitet

For markedssegmenter såsom lavindkomsthusstande og SMV'er hæmmes udviklingen af investeringer i energieffektivitet ofte af høj risiko og vanskelig adgang til finansiering. Privat finansiering, der støttes af offentlige garantier eller lån, kan imidlertid udgøre en effektiv kanal til at målrette disse segmenter. Risikobegrænsende instrumenter og værktøjer, såsom offentlige garantier, bæredygtig anvendelse af tilskud og subsidier samt standardisering, kan reducere risikoen for misligholdelse og øge tilliden til investeringer i energieffektivitet.

([31]) FinEERGo-Dom-projektet tilpassede og gennemførte den innovative lettiske model for bygningsenergieffektivitetsfaciliteter (LABEEF) i Polen, Østrig, Rumænien, Slovakiet og Bulgarien. Projektet muliggjorde omfattende, dybdegående renoveringer i byggesektoren ved at udnytte en resultatbaseret kontraktmodel, der garanterede besparelser og udnyttede ESCO'ernes kapacitet. Den innovative finansielle model omfattede anvendelsen af tilgangen med kontrakter om energimæssig ydeevne, som eliminerede behovet for, at bygningsejere skulle investere startkapital, hvilket gjorde renoveringsprojekter finansielt levedygtige og forbedrede ESCO'ernes likviditet. For yderligere oplysninger: https://fineergodom.eu.

Offentlige garantier kan fremme investeringer i energieffektivitet ved at reducere risikoen for långivere og investorer. De kan øge boligejeres og virksomheders kreditværdighed, supplere nationale programmer og lette adgangen til privat medfinansiering. Offentlige garantier kan også dække investeringsomkostninger helt eller delvist i tilfælde af manglende levering af de forventede energibesparelser, problemer med gennemførelsen eller låntagers misligholdelse. Desuden kan de støtte lave eller nul renter for energieffektivitetslån samt aggregering og standardisering af mindre projekter, hvilket letter refinansiering, securitisering og deltagelse på det sekundære marked. Desuden kan de støtte udbredelsen af innovative finansieringsordninger for energieffektivitet, der lettere kan tiltrække privat kapitaldeltagelse, gennem midler såsom ESCO-deltagelse, skattefinansiering og finansiering via regning. Innovative finansieringsløsninger kræver ofte offentlige garantier, ikke kun for at mindske investeringsrisiciene, men også for at øge den tillid, som enkeltpersoner og private virksomheder har til mere innovative tilgange til at fremme udbredelsen af energieffektivitet.

Transaktionskatalysatorer såsom **teknisk bistand**, støtte og **andre aggregatorer inden for energieffektivitetsprojekter** er også vigtige risikobegrænsende værktøjer. Ved at støtte udviklingen af strømme af energieffektivitetsprojekter gennem standardiseret vurdering, praksis og procedurer skaber faciliteter for teknisk bistand og projektaggregatorer markedspraksis og tillid blandt private investorer. Risikobegrænsende værktøjer og transaktionskatalysatorer anses for at være særligt vigtige på spirende markeder på grund af de høje opfattede risici, manglende kendskab i de finansielle institutioner og manglende udviklingskapacitet inden for energieffektivitetssektoren. Desuden er et klart markedssignal fra de nationale regeringer om prioritering af investeringer i energieffektivitet et andet effektivt risikobegrænsende værktøj, der giver et langsigtet perspektiv og opbygger tillid blandt private og institutionelle investorer.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag til støtte for udviklingen af risikobegrænsende instrumenter og offentlige garantiordninger for energieffektivitet følgende:

— **Etablér langsigtede offentlige garantifaciliteter til energieffektivitetslån og -tjenester**. Sådanne faciliteter bør etableres som særlige kreditlinjer og fonde i nationale organisationer med ansvar for kapitalinvesteringer, herunder eventuelle nationale erhvervsfremmende banker og nationale energisparefonde. Offentlige garantier kan anvendes som et supplement til nationale programmer og offentlige incitamenter for energieffektivitet for at øge adgangen til privat kapital eller fremme långivning fra forretningsbanker

— **Identificér landespecifikke risici og vanskeligheder med at få adgang til finansiering for markedsdeltagere** såsom lavindkomsthusholdninger og SMV'er. Energieffektivitetspolitikker, der specifikt er rettet mod f.eks. lavindkomsthusholdninger, har positive sociale virkninger og kan give mange fordele. De omfatter energisyn kombineret med finansielle instrumenter, der består af lån og tilskud til bygningsrenoveringer, eller særlige oplysningskampagner, der bygger på en bedre forståelse af energieffektivitetsmuligheder og deres omkostninger og fordele

— **Gør brug af offentlige garantier til at støtte udviklingen af innovative finansieringsordninger til energieffektivitet, herunder finansieringsmuligheder via energieffektivitet som en tjeneste.** Garantier for energiydelse kan f.eks. tiltrække flere energitjenesteselskaber (ESCO'er), øge deres skalerbarhed på markedet, gøre det muligt for dem at gå ind på nye markeder og støtte opstarten af markedet for energitjenester i boligsektoren.

3.5. Henstilling 11: Frem refinansieringsmuligheder og udviklingen af det sekundære marked for energieffektivitet

Fremme af udviklingen af det sekundære marked for energieffektivitet, f.eks. via grønne obligationer ([32]), kan øge antallet af energieffektivitetsprojekter og i væsentlig grad forbedre kapitaltilgængeligheden for private investorer i energieffektivitet. Grønne obligationer udstedes hovedsagelig til energiaktiver, herunder energieffektivitet. Energieffektivitetssektoren omfatter nye og renoverede bygninger, energilagring, fjernvarme, intelligente net, apparater og produkter. Udstedelse af grønne obligationer giver adgang til en dyb og stor pulje af investorfinansiering, en høj løftestangseffekt, kræver ikke offentlig finansiering og sender et stærkt signal til markedet. Det kan tiltrække nye investorer og fremhæve behovet for større fokus på energieffektivitetstærskler og porteføljer af gennemgribende renoveringer af bygninger.

([32]) Grønne obligationer er en form for gæld, der udstedes af offentlige eller private institutioner for at finansiere sig selv, og de opnåede midler skal anvendes til et miljøprojekt eller et projekt, der har til formål at håndtere klimaændringer. Se eksempler i 2022 EEFIG's »Rapport om udviklingen i finansieringspraksis for energieffektivitet i bygninger, SMV'er og industrien« https://op.europa.eu/publication-detail/-/publication/a3032517-c761-11ec-b6f4-01aa75ed71a1.

Forordningen om en frivillig standard for europæiske grønne obligationer blev vedtaget den 22. november 2023 ([33]). Udstedelse af grønne obligationer under den nye standard kræver fuld overholdelse af EU-taksonomikriterierne for de aktiver, der finansieres af en grøn obligation.

Udviklingen af et sekundært marked for energieffektivitet er ofte forbundet med etableringen af projektaggregatorer og refinansierings- og fortabelsesfaciliteter for energieffektivitet. Refinansiering af energieffektivitet indebærer overførsel af rettighederne til energibesparelsestilgodehavender og/eller forventede tilbagebetalinger af investeringer i energieffektivitet til finansielle institutioner eller institutionelle investorer. I forbindelse med ESCO-finansiering og kontrakter om energimæssig ydeevne kan ESCO'er eller den oprindelige långiver overdrage rettigheder til fremtidige betalinger fra kontrakter om energimæssig ydeevne, hvilket gør det muligt for ESCO'er at modtage kapitaltilførsler og likviditet til at udvide deres aktiviteter. ESCO'er og finansielle institutioner opretter ofte dedikerede partnerskaber for at samle tilgodehavender fra kontrakter om energimæssig ydeevne i dedikerede grønne obligationer. Super-ESCO'er er opstået for at fremme samling af projekter og fungere som mellemled mellem ESCO'er og institutionelle investorer. I forbindelse med energieffektivitetslån og realkreditlån samler finansielle institutioner normalt eksisterende gæld relateret til energieffektivitetslån og realkreditlån i grønne obligationer, der skal placeres på det sekundære marked. Etableringen af fortabelses- og refinansieringsfaciliteter kan støttes af nationale myndigheder og offentlig intervention, f.eks. ved at oprette faciliteter, der fremmer samling af projekter fra forskellige långivere. UCI-securitiseringsfonden ([34]) i Spanien og Portugal er et eksempel på denne type samarbejdsinitiativ.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag for medlemsstaterne følgende:

— **Frem og støt udviklingen af markedet for grønne obligationer** i deres nationale sammenhæng, herunder udstedelse af nationale og regionale grønne obligationer, fremme af anvendelsen af den frivillige standard for europæiske grønne obligationer og/eller fastlæggelse af særlige standarder, der tager hensyn til deres markedspecifikke forhold og behov

— **Etabler dedikerede dialoger med finansielle institutioner** for at lette indsamling og udveksling af bedste praksis om udvikling af grønne obligationer til energieffektivitet samt udveksling om, hvordan udviklingen af et sekundært marked for investeringer i energieffektivitet kan fremmes

— **Støt etableringen af målrettede refinansieringsfaciliteter for energieffektivitet**, herunder factoringordninger for kontrakter for energimæssig ydeevne og oprettelse af super-ESCO'er og energieffektivitetssecuritiseringsfonde som samarbejdsinitiativer mellem erhvervsfremmende banker og private finansielle institutioner.

3.6. Henstilling 12: Forbedr dataindsamlingen om energieffektivitet, herunder om finansielle resultater af investeringer i energieffektivitet og for at støtte overvågnings- og verifikationsforanstaltninger vedrørende energibesparelser

Omfattende og systematisk sporing af investeringsdata om energieffektivitet er fortsat en udfordring. Forbedring af rapporteringssystemer kombineret med overvågning og benchmarking af energimæssig og finansiel ydeevne kan forbedre den finansielle behandling af energieffektivitet.

Harmonisering og forenkling af overvågnings- og verifikationspraksis for energibesparelser på tværs af medlemsstater og finansielle investorer kan reducere transaktionsomkostninger, opbygge tillid til de finansielle resultater af investeringer i energieffektivitet, fremme markedsintegration for energieffektivitetstjenester og øge tilliden til den pengeværdi, der er forbundet med energibesparelser og deres omsættelighed.

([33]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2631 af 22. november 2023 om europæiske grønne obligationer og valgfrie oplysninger om obligationer, der markedsføres som miljømæssigt bæredygtige, og om bæredygtighedsrelaterede obligationer (EUT L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

([34]) RMBS Green Prado XI securitiseringsfonden er et samarbejdsinitiativ mellem EIB, Instituto de Crédito Oficial (ICO) og Unión de Créditos Inmobiliarios (UCI), for at securitisere boliglån fra Spanien og Portugal. Den fremmer energieffektive boligprojekter i Spanien og Portugal ved at samle boliglån i en securitiseret portefølje. Securitiseringsfonden samler aktiver (boliglån i UCI-fonden) for at skabe investeringsporteføljer, der er attraktive for institutionelle investorer. For yderligere oplysninger: https://www.eib.org/en/press/all/2023-165-eib-group-and-ico-invest-in-uci-securitisation-fund-for-renovating-and-building-residential-homes-using-sustainable-criteria-in-spain-and-portugal.

Energieffektivitetsdirektivets artikel 8 og bilag V hertil fastsætter fælles kriterier for verifikations- og kontrolforanstaltninger vedrørende energibesparelser med henblik på at opfylde de årlige energispareforpligtelser. Desuden kan europæiske og internationale standarder ([35]) anvendes af finansielle institutioner og investorer til at måle og verificere den energibesparelsespræstation, der opnås gennem deres långivningsaktiviteter.

På denne baggrund er de vigtigste tiltag til at forbedre dataindsamling, analyse og fremme harmonisering af overvågnings- og verifikationsforanstaltninger følgende:

— **Støt harmonisering, standardisering og forenkling af overvågnings- og verifikationsforanstaltninger vedrørende energibesparelser på tværs af medlemsstater og økonomiske sektorer**. Overvågning og verifikation af energibesparelser bør gøres enklere og harmoniseres på tværs af markedsaktører, fra ESCO'er med ansvar for at sikre investeringernes energimæssige ydeevne til finansielle institutioner, der er ansvarlige for at opfylde deres oplysningsforpligtelser, og som eventuelt er interesserede i at handle med investeringstilgodehavender på det sekundære marked. Hindringer såsom forskellige og/eller for komplekse beregningsmetoder i medlemsstaterne og de økonomiske sektorer bør afhjælpes ved at fremme grænseoverskridende harmonisering som led i medlemsstaternes samarbejde i fælles EU-fora for energieffektivitet såsom den samordnede indsats eller ekspertgrupper om energieffektivitetsdirektivet og bygningsdirektivet. Etablering af nationale energispareordninger (ordning for energileverandørers forpligtelse, energisparemål for store energiintensive virksomheder) kan lette standardiseringen af støtteberettigede energieffektivitetsløsninger samt procedurer for måling og verifikation af energibesparelser

— **Frem anvendelsen af internationale standarder** som værktøjer til risikobegrænsning med henblik på at vurdere og måle energi- og miljøfordele samt sidegevinster ved energieffektivitetsprojekter. Anvendelse af og henvisning til internationale standarder, f.eks. i forbindelse med finansielle institutioners due diligence- og garantiprocedurer, kan muliggøre gennemsigtighed, sammenlignelighed mellem forskellige muligheder samt øge væsentligheden af rapportering og offentliggørelse.

([35]) Eksempler på standarder, der er udviklet af den europæiske standardiseringsorganisation, og som er relevante for bygge- og industrisektoren, omfatter: Energisyn (EN 16247), bygningers energimæssige ydeevne (EN ISO 52000-standardserien), energi- og miljøledelsessystemer (EN ISO 50001 og EN ISO 14001), energieffektivitetstjenester og dertil knyttede multiplikatorfordele (EN 15900), kontrakter om energimæssig ydeevne (EN 17669) og værdiansættelse af energirelaterede investeringer (EN 17463).